

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEJZŐK EGYLETE, AZ ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYESÜLET ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egészévre 8 K. Félévre 4 K. Negyedévre 2 K. Külföldre egész évre 12 korona. Papok-, tanítók-, gazdasági egyleti tagok- és közs. előjáróknak egész évre 6 K. a tanító-egylet tagjainak, közs. és körjegyzőknek 5 K. — Egy példány ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések 1 cm.-ként 6 fillér-többeszi közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hirdetés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések intézendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. — M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz.

Vármegyénk tanítóihoz!

Kedves Testvérek!

Útott a cselekvés órája!.. Harminczöt év ólom súlyát hordozza már a magyar tanítóság birka türelemmel, megalázkodással és nyomorral. A jobb jövő édes reményességével hordoztuk a keserves igát, melyet község, egyház, társadalom, nemzet oly bőkezűen osztogatott számunkra s midőn a nyomor és terhek sulya alatt már-már összeroskadtunk; midőn hiv és igazságos szorgalmunk után az erkölcsi elismerés és jutalom helyett a méltatlan támadások, megvetések keserű poharát kellett kiürítenünk; midőn tisztességes végzettségünk, önképzésünk alapján a társadalom miveltszertályához akartunk csatlakozni, a szeretet ölelő karjai helyett a durva mellőzést, elutasítást osztályrészét nyertük; midőn az egyszerű hivatalszolgánál alacsonyabb díjazással nyomorgó és éhező családunkat lát-

* Lapunk a vármegyei tanítóság hivatalos közlönye lévén, szóról-szóra és e helyen közöljük bár kissé éles hangú felhívásukat, — nem zárkozhatván el közvetlen érdekek támogatásától. Szerk.

tuk; midőn türethetetlen helyzetünkben felkiáltottunk segítségért: mindannyiszor — fájdalom évről-évre — hallottuk a biztató szót: „*legyetek türelemmel, segítünk rajtatok!*“...

S ime küzdelmes multunkban reményességünk csillagai feltűnnek multunk egén. Még bizonytalán fényesen ragyog lelki szemek előtt az a XIX-ik század nevelésügyi történelmében elenyészhetetlenül bevészt „*Csáky-féle 300 frtos minimum*“, melynek láttára most is a szégyen pirja futja át arcotokat s keserű fájdalom fogja el sziveiteket. Ez óta újabb és újabb reménycsillag jelent meg felkiáltó jelként, hogy várjunk tovább türelemmel... s mi vártunk!...

A kornak intőszavára, a megélhetés nehézségeinek láttára, a méltatlan igazságtalanság érzetére, csakugyan az illetékes fórumok szájából hangzott el, hogy — első sorban is — az állami tanítók fizetésügye méltányosan rendezve lesz.

S ime 4100 ember s annak megszámlálhatatlan családtagja várta a szabadtás óráját!

Az államhatalom nyílt kijelentése, a korona hozzájárulása alapján kimondott, hogy az állami tisztviselők fizetés rendezésével kapcsolatosan lesz intézve az állami tanítók ügye is.

Mint mindnyájan tudhatjátok, a tervezet készen is van; a sajtó hivatalos része is szét vitte a szélrózsa minden irányában. Ámde ismét keserű s talán a legnagyobb csalódás érte karunkat, mert nem csak oly minimum vétetett alapul, melyből a mai viszonyok szerint egy tisztességes családnak megélnie képtelenség, hanem — a mi legfőbb — 28 ezer embernek arcul csapását rejti önmagában, midőn *nem hogy a vele egyenlő képzettségűekkel jött volna egy rangba, hanem a csupán IV. gimnáziumot végzett tisztviselőknél is alul helyeztetett el s a tervezet szerint 16 évi szolgálat után érheti el azon fület, melyet a fenti tisztviselő már kezdetben élvez.*

Ezen sérelem nem csak nekünk államiaknak, hanem az ország összes tanítóságának sérelme! Ennek hatása alatt termett össze az ország fővárosában pár nap alatt 1500 ember, hogy Isten és ország előtt tiltakozzék ezen méltatlanság ellen.

„SZÉKELY-UDVARHELY“ TÁRGZÁJA.

T ü n ö d é s.

(A „Székely-Udvarhely“ eredeti tárczája.)

Lassan hömpölyg a Küküllő,
Semmi jókedv nincsen benne,
Mintha hátán teherképpen,
Szomorúság, bánat lenne.
Vagy talán a parti fűzek
Harmatkönye belecsordul?
És bánkodnak együtt, hogy a
Világ sorja másképp fordul...

Biz'a más volt hajdanában,
Mikor a vén „Csere“ állott:
Zajos élet vidám kedve
Hegyen-völgyön szerteszállott.
Visszhangosabb volt a tájék,
Virágosabb a víz partja.
Még a fa is a gyümölcsessel
Jobban meg volt régen rakva...

Aratáskor dúsabb kalász
Mosolygott a szegény népre,
Talán többet is dolgozott,
Többször nézett fel az égre.
Népesebb volt a szentegyház,
Üresebb a füstös koresma,

Zeke, szoknya szép házias,
Nem a külföld ringye-rongya...

Igazabb volt a rokonság,
Őszintébb volt a szín, a hang
Nem dulta a boldogságot
Sem irigység, sem „hírharang“.
„A ty a fi“ volt minden ember,
A kapu is tárva állott,
Akárhova ment az utas,
Szükséget, bajt sohse látott...

Másképp volt a „K a l á k a“ is:
Mesélgetett az örege,
„H a d a k u t j á n“ régi székely
Dicsőségről szólt a rege.
Fonóban is szólt az ének:
„M a r o s s z é k i p i r o s p á r i z s...!“
A jókedvtől nekigyulva,
Tánczra perdült egy-két pár is...

A pusztulás, szomorúság
Árnya száll a „s z é p o r s z á g o n“.
Valami bús érzelmnek
Könye csordul az orcámon...
Majd imára készlet szívem
Az estharang szép szavára:
Legyen a hit, régi erkölcs
Egy szebb jövő büszke vára!

Fülei Sz. Lajos.

I z e n e t.

Siess, rohanj vándorfelhő
Oláhország határára
S mondd meg székely testvérinknek,
Hogy a haza várva-várja.

Te is lágyan ringó szellő,
Ha odaérsz ágyok elé
Sugd meg nekik álmaikban,
Gondoljanak hazafelé.

Mert miattok Székelyföldön
Nagy a jajszó, nagy a bánat
Könyeinktől az Olt vize
Néha-néha meg is árad.

S ha tagadó választ adnak,
Viharokban törjetelek ki
S zugjátok azt, hogy nem székely,
Ki hazáját nem szereti.

József János.

Mi volt eddig...

Mi volt eddig a székely lány?
Zöld mezőnek vadvirága,
Méhikéknek kelyhe nyitva,
Pillangóknak meg lezárva.

Manapság a székely leány
Disztertekben nyíló rózsza,
Éji lepkék futó raja
Szüzharmitát lecsokolja.

Tarcsafalvi Albert.

Titeket kérek most Testvéreim, hogy érezve közös fájdalmunkat, minél számszámban jöjjetek össze vármegyénk székhelyére Székelyudvarhelyre e hó 29-én d. e. 10 órára, hogy tanácskozzunk közös sérelmeink felett s hazánk eme keleti örölmásáról is hangozzék el a tiltakozó szó; hogy kérjük vármegyénk törvényhatóságát is segítségünkre, hogy a társadalom egyes rétegeit is megnyerjük ügyünknek!

Összetartásban van az erő!... E sors mindnyájatokkal közös, hiszen utánunk ti következtek!

Vármegyénk nemes társadalma! hozzád is hasson el hívó szózatom!... Jöjjetek ti is osztozni törekvésünkben, hiszen életünket, egészségünket a ti gyermekeitekért áldozzuk fel, ennyit tán mi is megérdemlünk!

Jöjjetek testvérek!... hiszen Deák szerint: „Igaz ügyért küzdeni még akkor is kötelesség, mikor már sikerhez nincs remény!”

Szász Ferenc
áll. tanító.

Söröspalacsok hitelesítése. A marosvásárhelyi keresk. és iparkamara tudatja, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter 1901. évi márczius 21. 9654. sz. a. a söröspalacsok hitelesítése tárgyában kiadott rendeletének hatályát bizonytalan időre meghosszabbította, mivel azon körülmények, melyek az elhalasztást indokolták teték jelenleg is fennforognak.

Czipésziparosok. A finomabb kivitelű bocskorok és papucskok előállítására a gyakorlati életben a czipész-ipar egyik ágazata gyanánt jelentkezik és azon egyének is, kik kizárólag bocskorok és papucskok előállításával foglalkoznak, rendszerint czipész-iparosok. Ez okból a bocskor és papucsk

készítés a mennyiben nem házi iparilag történik, a czipész-iparhoz tartozó foglalkozásnak tekintendő.

Sorsjegy bevitel tilalma. Az északamerikai „Egyesült Államok” vámtarifájának 16-ik §-a értelmében oka mindennemű sorsjegy bevitelének tilos, minél fogva a sorsjegyeknek kiadás végett leendő odaszállítása az elárusítók érdekében kizárólagos.

Színház.

Szombaton Deréki Antal jutalomjátékául, itt először adatott „Az udvarhelyi királybiró”, a jutalmazottak egy új darabja. Közönség csak kevés számmal jelent meg, a mi elég szomorú dolog, midőn egy olyan érdemes színész és író megjutalmazásáról lenne szó, a ki már 35 évet töltött el, nemcsak fáradhatlan munkássággal a színészet és irodalom terén, de a kinek érdemeit a mi szűk hegyeink határán és országszerte méltányolták. Sajátságos eltévelyedése ez a közönség műzslésének, mely aláírásokat gyűjt, hogy egy hirhedt frivol darabot láthasson, míg az ilyen alkalomkor, mikor igazi műélvezet várna rá, jelenléteivel brilirozik. Mert őszintén, elfogulatlanul mondhatjuk, hogy Deréki új darabja igazi élvezetet nyújtott a jelenlétnek. Nyelvezete tösgyökerez magyar; a lyrai részletekben rendkívül sok poezis ömlik el, míg a drámai részletek eleméntáris erővel hatnak és oly mesterileg vannak felépítve, hogy a néző figyelmét fokként lekötik és idegeit folyton izgatottságban tartja. A darab hatása óriási volt; a szerzőt, kit beléptekor szünni nem akaró tapssal és az ifjúság babérkoszorújával fogadtak, az est folyamán folyton megújuló tapsokban részesítették és minden felvonás után a függöny elé szólították a szereplőkkel együtt. A darab a XVI. században, a vallási villongások korából, egy rendkívül érdekes boszorkánypert tárgyal és hatásos jeleneteivel, gyönyörű nyelvezetével mindvégig lebilincseli a hallgató figyelmét. A szereplők a szó szoros értelmében versenyeztek egymással; Gulyásné az anyaszeretet megtestesülése volt és nehéz, fárasztó szerepét mindvégig gondosan, nagyhatással játszotta meg; Haraszi Miczi (Csilla) még sohasem volt olyan üdébájós, mint ezen az estén, midőn szerepének úgy játszta, mint drámai részeit megnyerő közvetlenséggel interpretálta; Gerő Ida a másik anya passzív szerepében elég tisztességes alakot mutatott be. A férfiak közül kiválóak voltak Deréki (királybiró), Simon (Farkas), Vigh Ernő (a festő), Gulyás (Boblig) és Gabányi (Kornis). Külön említést érdemel Tábori egy epizód szerepében, míg partnere Koltay Szerena kedves kis szerepét teljesen elejtette. Nagyon jó volt Erdős a kovács kis szerepében. A közönség az egész estén át nem fogyott ki a tapsból; a középiskolák tanulóifjúsága pedig — mintegy kétszázan — a színház kijáratánál várták az érdemes szerzőt és folytonos eljenzések között vállalkon vitték a lakására.

Vasárnap délután gyenge előadásban kis közönség előtt „Coriolanus” adatott. Este Porzsoltné Lukács Juliska, a népszínház művésznőjének felléptével: „A cigány” került színre szépen telt ház előtt. A vendég művésznő már első megjelenésével, gyönyörű organumával meghódította a közönséget és különösen az örülesi jelenetben frenetikus tapsokat aratott, a mire remek alakításával, minden részletében átgondolt játékával bőven rászolgált. Zsiga cigányt Deréki játszotta, sok közvetlenséggel, de láttuk már tőle ezt a szerepet jobban is játszani, mikor a betegsége és rekedtsége nem gátolta művészi képessége kifejtésében; az előadás különben sem volt kifogástalan, a szereplők fáradtan, bágyadtan, némelyike pedig teljes szerepnemtudással játszott.

Hétfőn a hirhedt „Örnagy ur” vonzott jókora férfiközönséget a színházba; het ez a pikantiákkal megspékelt, minden mesét nélkülöző francia bohózat, csak annyiban különbözik a többi ilyen mű daraboktól, hogy ebben a szellemességet még lámpással sem lehetne felfedezni; van benne egy pár kaszárnya-viczcszavkosabb fajtából, egyéb semmi és ezért kár volt még aláírásokat is gyűjteni, mert előadásával semmit sem nyertünk és bátran ellehetünk volna

Levél

— V..... L..... barátomhoz —

Hallom kedves pajtás nemsokára nősülsz. Aztán nem félsz, hogy egy év alatt — megöszülsz? No, ez derék dolog; ezt nem hittem volna, Hogy akad lány, ki még téged is befonna. Csalódnom kelle hát; ma már vőlegény vagy. Mosolygó arczodról látom: örömed nagy. Boldog akarsz lenni, irigyelt, imádott, S nem törőd el tovább ezt az árvaságot.

S te, a vidám fiu, a legény-életet Búcsu s egy köny nélkül hagyod itt s megvedet? Szerelmes szívedből száműzöd örökre, Emléke sem marad, úgy el lesz törölve. Nem jössz át már hozzánk, délután a „kör”-be: „Nős embernek chez többé semmi köze” — Mondja majd az asszony; s mi hiába várunk, Nem füstölsz közöttünk s nem iszogatsz nálunk.

Othon lesz a helyed a puha pamlagon Reggel, este, télen s szép nyári alkonyon. A kis feleség majd cseveg, mesél neked, S te boglyas földet ölében pihenteted. Így lesz majd ezentul; vig dal, szőlőnedve, Kaland, szép lány, muri, mind-mind elfeledve! Papucskormány alatt nehéz lesz az élet! Hej! de kinevetünk, mi vig agglégények.

Barátom! az asszony „egy szükséges gonosz”, Nem lesz nyugodt perced, meglásd, agyonkinoz. Próbáld csak meg egyszer ellenállni, — tudom Egy hétig nem lesz jó étel asztalodon. Viselje az asszony othon a kalapot; Végezd el szaporán, a mit „Ö” parancsolt.

S ha megbántott, akkor is te kérd meg szépen, Mert csak nyugalmad úgy lesz, ezt hidd el nekem.

Gratulálok pajtás! no de nem új dolog. Bohóság az egész;... én rá se gondolok. Hanem reményem, tán csak van annyi eszed, Hogy azt a kis barna lánykát el nem veszed. Megvallom őszintén — de köztünk maradjon — Én is szerettem őt, de tán — nem oly nagyon. Azért elveheted, nem kell nekem szegény. Nőtlen maradok s lesz belőlem agglégény...

Mit nekem házasság?... az unalmas élet! Búsultam eleget már sok leány végett. Vig akarok lenni; nem kell nekem asszony, Ki boglyas fejemre szarvakat ragasszon. Az ember, ha házas, nyugodt soh' sem lehet: Ringatni, hordozni azt a rossz gyereket! Lesz benne majd módod, hej! de kinevetlek, Mint füttyülsz annak a pöndölyös gyereknek!

Diplomád van és ez elég ok már arra, Hogy komolyan gondolsz a lakodalomra. Gondom lesz nekem is, hogy a kis feleség — Ha nem leszesz othon — soh' se unatkozzék. S ha majd a nagy gólya egy kis fucskát hoz, Jussom nekem legyen csak a — komasághoz. Tudod pajtás, ez nem lesz oly veszedelmes, Agglégénybe nem lesz az asszony szerelmes.

Nem nézek oda, a mint lopod a csókot. S nem irigyem, ha majd kérded: „ugy-e jó volt?” Eszembe jut boldog ifju, vidám korom S kis keresztfiamat csak tovább — ringatom.

Sziklay P. Gyula.

Első hónapokban.

Városka van — tán madarak fészke? — Erdőshátu hegyek közé téve. Hegyek alján, mint szivben a bánat, Nagy-Küküllő fodros vize vágat.

Tizenhét év — éltem legszebb kora!... Ott töltém el — eltűnt valahova. Ha tudnám, a megsemmisülésbe... Nem vágnék a halálnál egyébre.

Oh az a hely tündöklő nap nekem, Hogy elhagytam: zivataros életem; Bűm esőjén a nap átragyogván, Létrejött egy gyönyörű szivárvány.

Egyik vége a szivemből támadt, Másik éri szép szülőházamat; Ábrándim közt erre tekintek én: Emlékezés ez a szép tünemény.

Hogy tudnám azt elmondani sorba, Mi lánczolta a szivemet oda!? Jó szüleim? zöld erdő zugása? Vagy galambom szemepillantása?!

Tudom is én kit fájlalok jobban! Azt tudom csak: mennyország volt ottan. S most irigyem a vak koldus sorsát: Nem ismeri ő a szülő-hazát.

Rideg közöny minden ember arczán, Nincsen, a ki jó szót szólna hozzám; Mint éjfékor sirjából költ lélek, Ugy bolyongok, olyan árván élek.

Soh' sem sirtam én othon semmitől — Hányszor nedves arczom könnyeimtől! Oh, ha sirni nem tudnék: azóta Fájó szivem megrepedett volna!

Lányi Imre

Egyházi élet.

Egy katolikus püspök nyilatkozata. Majláth Gusztáv Károly püspök az e hó 13-án Kolozsvárt tartott Statusgyűlésen igen figyelemre méltó megnyitó beszédet mondott s tiltakozott azon alaptalan támadásokkal szemben, a melyek ellene időnkint egyes lapokban és nyilvános helyeken elhangzottak. A szép és tanulságos beszédéből közöljük a következőket:

„A mi összejöveteleinken, gyűléseinken rendszeren csak saját ügyeinkkel szoktunk foglalkozni, saját beléletünkről s arról tanácskozunk, mikép lehessen a katolikus életet önmagunkban, körülöttünk, intézményeinkben, iskoláinkban minél virágzóbbá tenni (Igaz! Ugy van!) önmagunknak és ezen hazának javára. (Éljenzés.)

Az én püspökségemnek immár hatodik évében vagyok (Lelkes éljenzés.) és soha sem emlékszem, hogy valaha akár a nyilvános gyűléseken, akár a szószékekről, akár magánbeszélgetésekben az én honfitársaimnak, polgártársaimnak lelkiismereti szabadságát, belső meggyőződését valamivel is sértettem, sőt még érintettem volna is (Ugy van!) E tekintetben teljesen nyugodt és tiszta vagyok a jó Isten előtt. (Éljen!) *Ammyira tisztelem a lelkiismereti szabadságot, ammyira becsülöm mások tiszta és őszinte meggyőződését, hogy nem tudnám azt lelkemre venni, hogy abban háborgassam, hogy abban nyugtalanítsam, hogy attól eltántorítsam.* (Zajos éljenzés.)

És ha a mai napon mégis foglalkozom azokkal, a kik anyaszentegyházunknak szoros kötelékébe nem tartoznak, ezt csakis azért teszem, mert a magam részéről minden félreértést szeretnék elhárítani és kiegyenlíteni. *A magam részéről semmiféle akadályt nem akarom látni a békes együttélésnek és együttműködésnek.* (Élénk helyeslés.)

Azt vették szememre, hogy a Kárpátgyűlésnek zászlóját nem akartam közösen felszentelni. Kijelentem, hogy ez egyáltalán nem azért történt, mintha az ott közreműködőknek személye iránt nem viseltetném a legigazabb, a legőszintébb tisztelettel és becsüléssel. Ez azért történt, mivel egyházamnak világos törvényei és rendelkezései vannak, a melyek szigorú büntetés alatt tiltják az egyház szolgájának, hogy ilyen közös egyházi funkciót végezzen. (Ugy van!) Már pedig t. Statusgyűlés, én minden áldozatra kész vagyok és ha kell szívesen le is mondom, de anyaszentegyházam iránt hűtlen sohasem leszek. (Zajos éljenzés.)

A mi az erdélyi püspöki címet illeti, egészen őszintén megvallom a mélyen t. Statusgyűlés előtt, hogyha én legtovábbról is sejtettem volna és gondoltam volna, hogy a helyes címzésnek kérdése olyan feltékenységet, olyan háborgást okoz protestáns testvéreimnél, én ezt a miniszteri rendeletet semmi esetre se provokáltam volna, annál kevésbbé, mert miniszteri rendelet nélkül is a vagyok, az voltam és az leszek (Éljenzés.), a mivé Krisztusnak helytartója és az apostoli király együttes megegyezése kinevezett és tett, Isten kegyelméből erdélyi püspök. (Lelkes éljenzés.)

Egy vád ellen is kell, nem mondom védekezni, hanem mégis ezt is szeretném tisztázni. Azt mondják, hogy téritek oly eszközökkel, melyek nem tisztességesek. Hogy én igérek, hogy én vesztegetek, hogy pénzt adok, mindenféle állásokkal kecsegtetem azokat, kik más valláson vannak, hogy hozzánk átjöjjenek.

Mélyen t. Statusgyűlés, én becsületemre mondom, hogy ezt soha nem tettem. (Zajos éljenzés.) Egyetlenegyszer sem tettem és lépjen elő az, a ki reám ilyent mond és bizonyítsa be, hogy annak, a ki előttem feltárta szándékát, hogy a kath. egyházba akar visszatérni, én ezért valaha valamit ígértem volna; hogy én bár kilátásba helyeztem volna valamit, csak protekciót is. És mégis, azt nem mondom, nap-nap után, előfordulnak esetek és sokszor elszorodom, midőn olvasom más felekezeti leveleit arról, hogy felajánlják meggyőződésüket egy pár forintért. Nem tehetem, hogy mely sajnálkozásomat ki ne jelentsem a demoralizáció felett, midőn valaki áruba bocsátja legszentebb meggyőződését. Hogy e levelekkel mit tettem, azt fölösleges mondani, elégettem és válasza se méltattam. (Zajos helyeslés.) És ha valaki azzal az alternatívával jön: »Katholikussá leszek ha...« — én azt mondom: Édes fiam, feltételt nem fogadok el; ha valaki meggyőződéséből az akar lenni, legyen az föltét-

lenül, különben maradjon ott, a hol van. (Zajos helyeslés.)

Ha valaki másképp tudja ezt, lépjen elő és bizonyítsa be. (Élénk éljenzés.)

Még csak egyet, mélyen t. Statusgyűlés! Ha még úgy állana is a dolog, hogy én téritek — és talán mulasztásnak is tekinthető, ha nem téritek — kijelentem, hogy a mióta püspök vagyok, nem emlékszem arra, hogy szándékosan téritettem volna valakit a kath. hitre. Senkit rá nem beszéltem, se a halálos ágyán, se nyomorúságában. Ha, a midőn ezt tőlem kívánták, meglátogattam a protestáns testvéreimet, ha vigasztaltam, segitettem is őket, soha nem beszéltem rá, hogy katolikusokká legyenek. Hivatkozhatnék példákra és előléphetnének azok, kik segélyben részesültek, de azért most is protestánsok és sohasem lettek katolikusokká. (Éljenzés.)

Hogy visszatérjek az előbbi gondolatomra, ha még állana is, hogy én téritem a katolicizmusra honfitársaimat, nem tisztességtelen eszközökkel, hanem a szó, a szeretet fegyvereivel, hát ebben se látnék oly nagy veszedelmet. (Ugy van!) Hogy a katolicizmus édes hazánk fennállását veszélyeztetné, az oly állítás, a mely czáfolatra nem szorul. (Ugy van!) Mintha a történelem lapjai nem azt kiáltanák felénk hangosan, hogy ez a magyar nemzet addig volt hatalmasabb kifelé, boldogabb és erőteljesebb befelé, a mig az immár öt századon át meg-megújuló belső testvérharca annak erejét meg nem osztotta, belső békéjét fel nem dulta. (Ugy van!)

Igen is, mélyen t. Statusgyűlés, fenyegeti veszélyt ez a hazát mindenkit, mindnyájunkat, protestánsokat úgy, mint katolikusokat. És miben áll ez a veszély? Az én meggyőződéseim és felfogásom szerint abban, hogy eltávolodtunk a Krisztus tanításától és hitétől. Nem él már a Krisztus szeretete a mi szíveinkben, a Krisztus evangéliumát már csak ajkainkon hordozzuk. És a Krisztus kegyelme nem képes érvényesülni a tulhajtott élvezetvágy és nagy-zás által elerőtlenedett tagjainkban. (Igaz! Ugy van!)

Es az a veszély, melynek elhárítására kezet kell fogunk mindnyájunknak, kik Krisztus tanításainak, követőinek, keresetényeknek valljuk magunkat. (Élénk éljenzés.) E hitközöny és hidegség ellen kell küzdeni mindnyájunknak, tisztelve egymás meggyőződését, személyét, nem gyanusítván egymás intencióit, hanem szeretettel és áldozatkészséggel közösen munkálkodva ennek az édes hazának fölvirágoztatásán.

Szent Antal felolvasó estélyek elsője kedden november 25-én lesz. Műsora a következő: 1. Ének szt-Antalhoz. 2. Megnyitó. 3. Szaval: Benedek Irén. 4. Énekel: Baku Katalin zenetanárnő; kísérik: Fankovich Tibor főrealisk. tan. zongorán, Barcsay Béla és Novák Béla főgymn. VIII. o. t. hegedűn. 5. Szaval: Diemár Kálmán VIII. o. t. 6. Melodráma, Arany: Ráchel siralma: előadja Gáibél Severin tanítónő, Kopácsy Miczi zongora kísérete mellett. 7. Ének »Nagy asszonyunk...« Kezdeté este 7 órakor. Jegyek előre ingyen váltathatók Tamási Péterné elnöknőnél. Ezután minden második kedden lesz Szt-Antal felolvasó estély.

Egyházi estély. A székelyudvarhelyi evang. reform. egyházközség nov. 23-án d. u. 5 órakor a ref. kollegium tornacsarnokában tartja meg első egyházi estélyét a következő műsorról: 1. Közéneke. XC. szolt. I. vers. 2. Szaval Nagy Lajos VII. g. o. t. 3. Felolvasás. Tartja Vajda Ferencz ref. pap. 4. Ima Klopstocktól. Előadja a vegyes dalkör. 5. Szaval Hann Pepi kisasszony. 6. Isten dicsősége Beethoven-tól. Előadja a vegyes dalkar. Az estélyen belépti díjak nem szedtetnek; önkéntes adományok ez alkalommal a vegyes dalkar felmerülő költségeire szívesen fogadtatnak. Az érdekesnek ígérkező estélyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség.

Iparügyek.

A székely iparkamara közgyűlése.

Marosvásárhely, nov. 15.

(Folyt. és vége.)

Jelentés tétetett a székely kongresszusról, melynek rendezésében a kamara, mint egyik szakosztály vezetője vett részt.

Folytatólag levelező tagokat választottak, a kik bár nem iparosok és kereskedők, a székely közgazdasági érdekek támogatásához a kamarának erős segítséget nyújthatnak. Egyhangulag le-

velező tagokká nyilvánítottak: dr Bernádi György Marosvásárhely város polgármestere, Csontos Olivér ügyvéd, Deák Lajos kir. tanácsos, tanfelügyelő, Incze Kálmán műszaki tanácsos, Fekete Jakab m. kir. áll. ipariskolai igazgató, Gáspár Gyula kereskedő, fürdőtulajdonos, dr Kábdébó Ferencz kir. közjegyző, dr Fenyvesi Soma ügyvéd, dr Sebes Dénes ügyv. orsz. gyűl. képviselő, Solt Adolf m. kir. iparfelügyelő, Fehrentheil Gusztáv az osztr. magy. bank marosvásárhelyi fiókjának igazgatója (Marosvásárhely); dr Bedő Albert ny. államtitkár, Borszék Soma ny. miniszteri oszt. tanácsos, Gelléri Mór az orsz. ipar-egyesület igazgatója, Kormos Alfréd lapszerkesztő, dr Horváth János az orsz. közp. hitelszöv. iparosztályának főnöke (Budapest); Pünköszt Ferencz műszaki tanácsos, székely társasági elnök (Debreczen); Molnár József ügyvéd, orsz. gyűl. képviselő (Csikszereda); Barabás Endre tanítóképezdei tanár (Székelykeresztúr); Kozma Ferencz kir. tanácsos, tanfelügyelő, dr Gidófalvy István kir. közjegyző (Kolozsvár); Dobay János rendőrkapitány (Kézdivásárhely); Kócs Ferencz kir. tanácsos, ny. tanfelügyelő (Brassó); Solyomossy Endre főgimnasiunai tanár (Székelyudvarhely); Gagy Samu polg. isk. tanár (Miskolcz); Bedő József ny. polg. isk. igazgató (Baróth).

Megalakították azután a bizottságokat. A közp. bizottság tagjai lettek: Harmath Sándor és Schwartz Zsigmond kereskedők, Kézel Károly és Vári Márton iparosok; számvizsgálók: Petrás Géza, Verzár Kálmán, László Samu, Sultz József; pénztárnok: Harmath Sándor; gazda: Petelei Márton.

Igen fontos határozatot hozott a kamara a debreczeni székely társaságok kezdeményezésére, a debreczeni és aradi karácsoni bazar ügyében, hol székely ipari és háziipari cikkek lesznek kiállítva. Az egész székelyföldről részt vesznek ezekben a bázároknak. A keresk. kormánytól 1000 korona segélyt kért a kamara, melylyel a bazári tárgyakat összevásárolni és közvetíteni lehessen. Háromszék- és Udvarhelymegye iparfejlesztő bizottsága is összegyűjti és elküldi az ott kapható tárgyakat; utóbbi a költségekre is megszavazott 600 koronát. A kamara 200 koronát ad e célra. Szász Ferencz baróthi, Orbán, Nagy és Tamás sz.-udvarhelyi, Kendof István magyarosi és Sanger Hermán baróthi iparosok állami támogatásért benyújtott kérését a kamara pártolja.

Hasonló szellemű felirattal támogatatik Schwarz Gyula szászrégeni kereskedő kérése, ki a m.-vásárhelyi faszeggyár átvételére hajlandónak nyilatkozott. Kikötendőnek tartja azonban, hogy a gyár Marosvásárhelyt hozassék ismét üzembe.

A sepsiszentgyörgyi állatvásári illeték fel-emelését nem hozta javaslatba, ellenben pártoló felirattal támogatja az aradi kamara azon előterjesztését, hogy az államsegélyt élvező gyárosok köteleztessenek kizárólag hazai építők és munkásokkal, hazai anyagból dolgoztatni. Eddig több esetben osztrák építők és osztrák anyag felhasználásával építettek a magyar állam segélyét élvező gyárosok.

Örömmel fogadta és támogatja a kamara Kis József marosvásárhelyi kőfaragó iparos kérését, melyben a görgényi kincstári erdő építésre alkalmas köveinek kihasználására kér engedélyt. Igen jó köhever itt értéktelenül, székely munkásoknak szép keresetet lehetne biztosítani, ha hozzá férnek; most többnyire olaszok dolgoznak, akik pénzzel megrakodva térnek haza.

Végül Bürger Albert alelnök indítványára feliratot intéz a kamara a keresk. kormányhoz, kérelmezvén a Budapestre és onnan járó közvetlen kocsik fenntartását és a jelenben használt kopott, rossz kocsiknak jobb, folyosós kocsikkal leendő kicserélését.

Ezzel az ülés véget ért.

Kocsik eladása. A kolozsvári m. kir. VI. honvéd kerületi parancsnokság a 21. gy. ezred: Kolozsvár, N.-enyed, Deés, a 22. gy. ezred: Marosvásárhely, Beszterce; a 23. gy. ezred: N.-szében, Déva, Erzsébetváros; a 24. gy. ezred: Fogaras, Csikszereda és kézdívásárhelyi állomásain eladásra kerülő kocsik készletét f. évi december hó végéig beadandó ajánlatok alapján biztosítja. — Gázolaj kátrány. A magyar kir. ál-

Folytatás a mellékleten.

lamvasutak budapesti ipar-üzletvezetősége 1903. évi január hó 1-től terjedő 3 évre termelendő gázolaj kátrány készletét f. évi november 25-éig beadandó ajánlatok alapján értékesíti. — Vasutépítés. A magyar királyi államvasutak összes föld- és sziklamunkák, a vízmentesítő és csuszások ellen biztosító munkák, az ültetvények, a burkolatok, fonások és védőművek, a támasztás és bélésfalak s az építmények összes munkái stb. munkálatait 1902. évi decz. 3-án déli 12 óráig beadandó ajánlatok alapján biztosítja. — Pályafentartási fák. A m. kir. államvasutak budapest jobb parti üzletvezetősége 1903. évi pályafentartási fa szükségletét f. évi nov. 27-én déli 12 óráig beadandó ajánlatok alapján biztosítja. — Vasutanyagok. A m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége különféle kavicstermés és faragott kő szükségletét f. évi decz. 10-én déli 12 óráig beadandó ajánlatok alapján biztosítja. — Ruházati cikkek. A bécsújhegyi Thereziánium valamint a bécsi cs. és kir. műszaki akademiáról a cs. és kir. hadsereg kötelékébe belépő növendékek ruházati és felszerelési tárgyai 1902. évi december 10-én déli 12 óráig beadandó ajánlatok alapján biztosítanak. — Kötszerek. A cs. és kir. 4. sz. hadtest hadbiztosága különféle kötszer szükségletét 1902. évi december 5-én délelőtt tartandó tárgyaláson biztosítja.

Különfélék.

— **Erzsébet királyné emlékére** e hó 19-én városunk és községeink iskolái, valamint az egyes templomok is emlékünneppélylyel és istenitisztelettel ülték meg.

— **Személyi hírek.** Grünzweig Arthur cs. és kir. ezredes e hó 19-én reggel a helybeli katonaság látogatására városunkba érkezett és 21-én délután tovább utazott. Ma (vasárnap) Salis Samadén János cs. és kir. vezérőrnagy érkezik meg Kolozsvárról, hogy a holnap megtartandó harcászati gyakorlaton résztvegyen.

— **Kinevezések.** A pénzügyi m. kir. miniszter a helybeli kir. pénzügyigazgatóságnál alkalmazásban levő Hukk Kálmán kir. pénzügyi fogalmazót a máramaroszigeti kir. pénzügyigazgatósághoz végleges minőségű segédtitkárnak és Szemery János dr. pénzügyminiszteri számtisztet a helybeli kir. pénzügyigazgatósághoz ideiglenes minőségű fogalmazónak nevezte ki.

— **Esküvő.** Horváth Károly, a székelykereszturi szolgabírói járás irnoka ma tartja esküvőjét Tóth Berta birtokosnővel Bözdüfaluban.

— **Zászlószentelés.** A helybeli csizmadia iparos ifjuság temetési alkalmakra készítettett díszes lobogóját a plebánia templomban e hó 30-án fogja ünnepélyesen fölszenteltetni. A zászló védnökül Majláth Gusztáv Károly püspököt kérték föl, aki azt készségesen elfogadta. A fölszentelési szertartást Jung-Cseke Lajos apát fogja megtartani.

— **A nőegylet fillérestéelyei** e hó 26-án (szerdán) veszik kezdetüket s tartanak egész husvét nagyhétéig. A fillérestéelyek a Budapest-szálló kistermében, tetszés szerinti belépti díjak mellett lesznek hetenkint minden szerdán Esetleges változásokat hírlapilag tudat az egyesület.

— **Timár iparosaink szövetkezése.** Vármegyénk iparfejlesztő bizottsága kishalmágyi Hollaky Arthur főispánunk elnöke alatt e hó 20-án délután ülést tartott, hogy timáriparosainknak papíron levő szövetkezetét, mely oly szép jövőt ígérő alapon keletkezett s a mely a kereskedelmi miniszteriumban történt változás ideje alatt teljesen szünetelt, új életre keltse. Az ülésen Horváth János dr. és Stodola József központi kiküldöttek is megjelentek s miután főispánunk lendületes szavakkal az ülést megnyitotta és az összejövettel célját vázlatosan érintette, Horváth dr. és Stodola adták elő a multat s jelölték ki a jövő irányát. Majd az egyenkint 10—10000 koronát jegyzett timár iparosok visszavonultak és értekezésük után nevéükben Soó Gáspár, a timárok szövetkezetének igazgató-elnöke kijelentette, hogy a sajnálatosan megváltozott helyzet (t. i. a börgyár létesítéséért a miniszterium részéről történt elejtése) mellett a hajlandó a hat timáriparos a szövötkézést elősegíteni és egyenkint 2000 korona üzletrészt jegyezni. Azonban — tekintettel arra, hogy városunk timáriparosai között többen vannak, akik szegénységük miatt üzletrészt vásárolni nem képesek — ohajtható lenne, ha a kereskedelemügyi kormány legalább 5000 koronányi részjegy erejéig szintén hozzájárulna. Eltekintve ettől is, mintegy 56,000 korona tőke és megfelelő ingyenes gépek állanak

majd timáriparosaink rendelkezésére — számítás szerint. Az ülésnek ez az egyetlen tárgya lévén, Horváth János dr. igen szép szavakban jellemezte Hollaky főispánunknak ez ügyben kezdettől fogva kifejtett odaadó munkásságát s úgy az Országos Központi Hitelszövetkezet, mint a maga nevében is elismerő köszönetét fejezte ki, hogy — habár reményükben csalódtak — oly kitartó ügyszere-ttel karolta fel timáraink közös ügyét. A szünni nem akaró lelkes éljenzés után, főispánunk ujabban is megígérte hathatós támogatását s viszont elismeréssel adózott a központnak és kiküldötteinek. Végül a timáriparszövetkezet igazgatói a be-rendezkedés költségvetési előirányzatát és a f. évi decz. 14-én megtartandó alapszabálymódosító rendkívüli közgyűlés sorrendjét állapították meg. Horváth dr. és Stodola másnap reggel elutaztak.

— **A polgári kör** e hó 24-iki fillérestéelyén Baku Katalin énekantitónó szót énekel, Pál Lajos fuvalán játszik, Derzsi Béla szaval és Weigel Gyula monológot ad elő. Confetti és világposta is lesz. Az estélyt Rudolf Irma, Révész Emma, Kovács István és Dézsi Károly rendezik.

— **Füredy Lajos** len- és kendertermelési szaktanárt a földmívelésügyi miniszter Kassáról Budapestre helyezte át; tekintettel országos hatáskörére. A szaktanár külön irodát tart, melynek pontos czime: Budapest, II. Zsigmond-utca 1. sz.

— **A gyermekek** legjobb erősítő- és tápszereül a Zoltán-féle csukamájolaj ajánlható, melynek rendszeres használata által a gyermekek kóros behatásokkal szembenj ellentállóképések lesznek. A Zoltán-féle csukamájolaj teljesen szag és íz nélküli, tápereje nagyon könnyen emészthető s úgy felnőttek, mint gyermekek szívesen veszik be. Üvege 2 korona a gyógytárakban.

— **Meghívó.** Az e hó 29-ére összehívott általános tanítói értekezletet megelőzőleg d. e. fél 9 órakor a vármegye állami tanítóinak előértekezlete lesz a „Korona“ cz. vendéglőben, melynek fő-tárgya a testületé alakulás és az általános értekezlet tárgyainak előkészítése lesz. Az állami tanítókat ez előértekezletre tisztelettel meghívom és elvárom. Szász Ferenc, az intéző bizottság elnöke.

— **A helybeli jótékony nőegyesület** e hó 16-án a vármegyeház kistermében Damokos Andor drné elnöke mellett tartotta meg rendkívüli közgyűlését, melyen a tisztségükről lemondott Steinburg Ottóné alelnök és Szabó Árpád titkár, valamint Válenstik Ferenc drné rendező elnöknek páratlan és alig pótolható érdemeiket jegyző-könyvileg megörökítették s előbbieket, Bod Károly tb. titkár indítványára tb. alelnöknek és titkárnak választották. Az üresedésbe volt alelnökségre pedig Homolay Lajosné és titkárnak Becsek Aladárt választották meg.

— **Kolozsvári Képes Naptár** czimvel igen hasznos, tartalmas naptár jelent meg és kapható a „Székely-Udvarhely“ kiadóhivatalában (Betegh Pál könyvkereskedése) Székelyudvarhelyt. Ennél tartalmasabb és — a vásárok hibátlán közlését tekintve — czelszerűbb naptár nem igen kerülhet székely népünk kezébe. A csinos naptárt Csifó Salamon és Veress Vilmos dr. szerkesztették. A naptári részen kívül a hold kelte és nyugta, a felséges uralkodóház, csillagászati évszakok, a névnapok betűrendes kimutatása, Nagy Lajos Hymnusa, Kanyaró F. elmékedése a legrégebb erdélyi naptárakról, Kriza János érdekes költeménye, B. Gy. dr. és N. H.-nak Ferencz József és Bartók György püspökökről szóló megemlékezése. Deák Miklósnak „A haládatlan“ cz. hatásos, erkölcsnemesítő elbeszélése, Nagy Lajos és Rédiger Géza költeményei, Pálffy Márton leírása a kolozsvári unitárius kollegiumról, Veress Vilmos dr. és Kiss Ernő dr. méltatása Brassai és Berde alapítóról, Gárdonyi Géza költői levele, Cs. Papp József dr. karcolata, Versényi György költeménye, a kolozsvári kereskedelmi akadémia ismertetése, Hangay Oktáv költeménye, Nyiredy Géza dr. ismeretterjesztő közleménye, Pap Domokos hatásos költeménye, Kiss Sándor emlékezése Mátyás királyról, és a népszerű király lovas-szobrának keletkezése gazdagítja a naptár tartalmát. Majd anekdoták, bélyegilleték és a pontosan szerkesztett vásárok betűrendes s hónapokint összeállított jegyzéke teszik nélkülözhetetlenné a naptárt. Az ára mind-ezek mellett oly csekély, hogy azt mindenki megszerezheti; csak 30 kr (60 fillér).

— **A vármegyei Múzeum-Egyesület** ma (vasárnap) d. e. 10 órakor a megyeház kistermében választmányi ülést tart.

— **Halált okozó** kés-szurást ejtettek Fülöp András bordosi lakoson — állítólag — odaváló Gyenge Ignác és Gyenge Pál, akik az előbbinél volt táncmulatságban előkészítették a gyilkolásra

szolgált kést. Az áldozat e hó 20-án kiszenvedett Bordoson.

— **Borbély Sámuel** nyug. kereszturi képezdei igazgatónak és Bedő Dénes nyug. kereszturi képezdei tanárnak jól sikerült arczképét és életrajzát Belle László tollából közli az Unitárius Közlöny decemberi száma. A két jeles tanárnak tisztelői és volt tanítványai a nevezett lap ezen számát bérmentesen kapják, ha a szerkesztőséghez Kolozsvárra 24 fillért beküldenek.

— **Pályázat.** A siklódi állami elemi iskolánáj üresedésbe jött az igazgató-tanítói állás. Javadalom 800 korona fizetés, 100 korona igazgatói tiszteletdíj és 200 korona lakbér. — Kérvények a kir. tanfelügyelőhöz azonnal benyújtandók.

— **Ürfságok** czimvel Pálffy Gyula igen csinos és tartalmas kötetet adott ki Marosvásárhelyt összegyűjtött tárczacikkelyeiből. A 11 ives füzet 2 koronáért szerzőnél kapható.

— **Sorsjáték.** A David Ferencz egylet által a „Nők Világa“ alapjára rendezett sorsjátékon a következő számú sorsjegyek huzattak ki: 1201., 399., 2740., 1261., 434., 147., 1102., 892., 265., 1568., 2368., 1692., 550., 2790., 2344., 1626., 1867., 1524., 1071., 1528., 982., 689., 2742., 2413., 1924., 993., 2034., 2928., 979., 492., 53., 33., 1341., 1994., 1619., 2732., 2107., 1413., 210., 1170., 2989., 2780., 11., 1245., 2590., 1801., 2678., 2093., 1700., 364., 711., 104., 1349., 1616., 76., 2711., 151., 393., 1606., 1006., 513., 2300., 2915., 2760., 1521., 846., 1476., 350., 49., 880., 914., 1560., 684., 2853., 2619., 12., 2077., 969., 137., 2877., 428., 163., 499., 85., 673., 1803., 1197., 1121., 454., 821., 1936., 1636., 646., 2860., 2706., 227., 167., 2939., 1778., 2576., 471., 2513., 1301., 2119., 1294., 1970., 1259., 1148., 1949., 1826., 1427., 2632., 2945., 1919., 1797., 2637., 748., 2022., 1702., 927., 1997., 258., 956., 2445., 212., 2542., 1096., 2047., 697., 586., 2990., 132., 447., 47., 1861., 162., 814., 1960., 2522., 1401., 203., 2655., 1023., 165., 2673., 357., 972., 194., 2264., 2277., 2526., 1926., 2921., 669., 140., 2828., 2518., 1946., 2023., 1819., 2419., 246., 2728., 898., 1402., 836., 2554., 731., 402., 1471., 2842., 1146., 37., 773., 2231., 656., 2072., 1814., 1785., 1825., 1411., 1441., 808., 1425., 341., 1752., 2424., 812., 2202., 2201., 1780., 2118., 699., 2122., 2241., 2453., 2015. A nyereség tárgyakat Kolozsvárt dr. Boros Györgyné kézbesíti a sorsjegyek beküldése után.

Gsarnok

Mi a spiritizmus?

(4. Folyt.)

Kedves olvasóm! Nem lehet czélom a spiritizmust e téren egész alapjában ismertetni, arra szük a tér e lapok hasábjain, de a ki bővebb tudomást akar e téren nyerni, Budapestre, az „Égi világosság“ kiadóhivatalához vagy a „Szellembúvárok egyletéhez“ (Teréz-körút 17. sz. II. e. 8. ajtó) fordulhat, honnan e tant alapjában megvilágító, magyar vagy német nyelvű spiritista műveket olcsó pénzért hozhatat. Olvassa figyelemmel azokat s meglátja, hogy nem lesz becsapva.

Most még röviden ismertetem a módozatokat, melyekkel a szellemekkel való érintkezést Isten kegyelméből, de hosszas kitérés és türelmes kísérletezés után megnyertem én és több társaim is.

Egy kis három lábu kerek asztalka mellé ültünk és ülünk most is, hetenkint kedd és péntek este 9-től 10 óráig, mindig ugyanazon időben s ugyanazon személyek. Előbb én — mint vezető — buzgó imában (hangosan) kérem a mindenható Isten segédelmét és kérem, hogy bocsásson hozzánk oly jó szellemeket, akik velünk érintkezhesenek s közlekedhessenek; tartsa távol az alantas és rossz szellemeket, akik általmunkra lehetnének! Kérem Isten nevében a jó szellemet, kinek engedély adatott rá, hogy jöjjön asztalunkhoz s megjelenését annak tisztán kivehető megkopogtatása, vagy megdöltése által adja értésünkre.

Ekkor leülünk, 4—5—6 személy, úgy téve kezünket tenyérrrel az asztal lapjára borítva, hogy én jobb kisujjammal a jobbfelől ülő bal kisujját, az én bal kisujjamat a balfelől ülő szomszédom jobb kisujja fedje; nyomást gyakorolni az asztal-lapra nem kell s igen lazán se tartjuk kezünket így. — Ez arra is jó, hogy így érezzük társaink ujjait s azok a mieinket s így mind egyik a másikat, tudtára jövünk annak, hogy az asztalt sem nem kopogtathatja egyik sem anélkül, hogy azt társa észre ne venné, sem nem dölheti s nem

csal egyikünk se — hisz nem is az a czél! — Ugy 5—10 perc mulva az asztalban sajátos, különleges kopogás volt egy évvel ezelőtt hallható, most azonban már hamarabb vagy később az asztalka kezünk alatt dőlni kezd (kezünket utána éreztjük úgy, hogy a lánccsökkentés meg ne szakadjon), dől legelőbbnyire a vezető felé, de néha minden oldalra; mintegy köszöntget.

Ezen dölést nemcsak az ülők, de a szobabeli többi nézők is látják. Az asztal néha 1 vagy két lábán szépen elmegy (kezünkkel rajta kísérjük) egyik-másik vendégig s az előtt is finoman meghajlik, aztán visszamegy helyére úgy, hogy kézzel sem tehetnők pontosabban oda vissza.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Válasz a tagosítási kérdésekre.

Szekelyudvarhely, nov. 20.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Gagy Lajos etédi birtokos-társunknak a „Szekely-Udvarhely” mult számában tett kérdéseire, kérem, sziveskedjék közölni következő tapasztalataimat:

1. Okszerű gazdálkodással a jövedelem megkétszereződik; ezt pedig csakis tagosított birtokon lehet keresztül vinni, mert erre a szétszórt birtok nem alkalmas. Például: egy 6 holdas birtokon (kaszáló nélkül is) mondjuk 4 hold vetés alatt áll és 2 hold nyomás, illetve legelő, mely utóbbira (ha arány szerint megengedik) 2 nagy marhát és 1 sertést hajthatunk ezek is épen csak tengődnek. Ha reggel és este otthon bő táplálékkal el nem látjuk, e mellett a sovány legelő mellett éhen pusztulnak. Ellenben pedig, ha a 6 hold birtok egy tagba van, okszerű gazdálkodással hatos táblára osztva, így rendezhetjük be: 1 hold buza, vagy rozs, 1 hold zab, 1 hold törökbuza (trágyás földön), 1 hold árpa lóherével és 2 hold lóhere. Ilyen berendezkedés mellett hizólag istállón tarthatunk 2 tehenet borjakkal, a mely a mellett, hogy bőtejjel szolgál a háztájának, elvégzi a mezei munkát és a borjuktól készpénz szükségleteinket fedezhetjük. De ezeken kívül 1—2 sertést burján, lóhere és hulladékokon szintén hizólag lehet tartani.

Ezen okból még a tagosításnál is helytelenem a nyomásos rendszer fenntartásával, a 3-as tagba való szakítását, a mely — sajnos — vármegyénkben is több községben megtörtént — az okszerű, jövedelmezhető gazdálkodás végtelen kárára.

2. A helyesen tagosított birtokból, aki azt legalább két évig bírta — nem képezek el józan elméjű embert, hogy a szétszórt párczellákra visszamenni hajlandó lenne. Hogy miért, azt az 1-ső pontban kifejtett összehasonlításomból mindenki láthatja.

Ezek után tehát a birtokosság és általában mindenki érdeke, hogy a tagosítás minél előbb állami sürgős intézkedéssel, a költségek lehető legkisebb mértékre való apasztása mellett az egész vonalon keresztül vitessék. Egy időben a gazdálkodók is beletanítatván az új és okszerű gazdálkodás mesterségébe.

A birtok nélküli emberek is jobban boldogulnának, mert munkálkodásukat biztos siker koronázná a bérletbe, felibe, avagy harmadába művelt földeken. A közlegelőket az erdőn megjavítva, a hol ezek vannak, jövőre is megmaradnának, a hol pedig nincsenek, a mezei most sem pótolja jobban, mint tagosítás esetén.

Gazdatársaimnak a természetben is szívesen szolgálók bővebb felvilágosítással kis (17 hold) birtokomon.

Sándor Gergely,
birtokos.

Gazdaközönség figyelmébe!

Mindenféle *magvakat*, uymint: **Lóhere-, luczerna-, repce-, lenmag-, tökmag-, riczinus- és napraforgó stb. magvakat** bármily nagy mennyiségben **veszek a legmagasabb napi áron s azonnal készpénzzel fizetem.**

Gál János,
kereskedő Székelyudvarhely.

Utmutatás

a gabonasziszik (Calandra granaria L.) irtására

6. A zsiszikes gabonát a gabonaszisziktól akként kell megtisztítani, hogy azt előbb olyan szemű rostán megrostáljuk, a melynek szövetén a gabonasziszik kihull ugyan, de a mag szem nem. Rostálás közben vigyázni kell, hogy a zsiszik a megrostált gabonába ismét vissza ne húzódhassék Minthogy pedig a megrostált gabonában a rostálás ellenére egy-két zsiszik még bent maradhat, azért szükséges, hogy a kirostált és garmadába hányt gabona felülete, de leginkább a fallal érintkező része, rongyokkal, zsákokkal, ha rendelkezésre állanak — juhbőrös bundákkal, len vagy kender kőcczel betakarassék, melyekbe a garmadából menekő zsiszik behuzódik. Az ilyenhelyen meg-huzódott zsisziket azután 7—8 óra, de legkésőbb egy nap mulva zsákoktól-rongyostól együtt a magtárból ki kell vinni és olyan helyen kizárni, a hol az összeseperhető és tűzön vagy forró vízben megsemmisíthető. Ez az utóbbi eljárás lapátolás és zsákkal való betakarás megismétlendő ötször-hatszor, míg a gabona teljesen meg nem tisztul. Azután mint tiszta gabona, hetenkint csak egyszer lapátolandó.

7. Hogy pedig a gabonasziszik magtári csapással ne válják, a legfőbb szabály az, hogy a magtár gyakran szellőztessék és mindig a legnagyobb tisztaságban tartassék.

8. Ismeretlen helyről, vagy gazdaságból érkező gabonát, vagy gabona-szállításhoz való zsákokat a magtárba csak akkor szabad be vinni, ha benne gabonasziszik nincs és ha azt magtáron kívül előbb gondosan kirázták.

9. A magtárt, vagy a zsiszikes gabonát mérgekkel fertőtleníteni nem szabad.

10. A gabona nemcsak a gazdasági magtárban zsiszikesedhetik meg, hanem a gabonakereskedők magtáraiban is. Ez oknál fogva a gabonakereskedőnek szintén ügyelni kell, a magtára, gabonapinczéje, vagy ha kasába tartja a gabonát, akkor hajója, mindig tiszta legyen a zsisziktől és elengedhetetlenül szükséges, hogy ezeket a helyiségeket úgy takarítsa ki, mint a gazda magtárját.

11. Zsiszikes gabonát ne vásároljon, mert ezzel csak baját növelné.

12. Mind a gazdának, mind a gabonakereskedőnek azért is szükséges, hogy a gabonáját a zsisziktől mindig tisztán tartsa, mert a vasuti és dunai szállító vállalatok a zsiszikes gabonát felsőbb rendelet folytán szállításra nem vállalhatják és követelniök kell, hogy a feladó a zsiszikes gabonaküldeményét saját költségén előbb a zsisziktől gondosan kitisztítsa egyszer, vagy ha szükséges, többször kirostáltassa.

13. A magánvállalatok gabonaszállító hajóira szintén az áll, a mi a rendes magtárakra: ezeket is mindig tisztán kell tartani és valahányszor kiürülnek, mindannyiszor a legalaposabban kitakarítandók. Ilyen hajóba gabona hulladékot, rostaalját tartani sohasem tanácsos.

14. A gabonasziszikkal (Calandra granaria), nem szabad összetéveszteni a lencese- vagy borsó-zsisziket (Bruchus lentis, Br. pisorum vagy Mylabris lenlis, pisorum s másfajokkal). Ez utóbbiak csak hüvelyes vetemények magvaiban élnek, melyeket már a mezőn fejlődésük elején fertőznek meg; gabonafélékben nem élnek. Ellenben a gabonasziszik csak a gabonafélékben él, ezeket csak a magtárban lepi el, de hüvelyesek magvaiban nem él soha sem.

Kelt Budapesten, 1902. márczius havában.

M. kir. állami rovar-tani állomás.

Törvénytörvény.

Jövő évi esküdtek. A helybeli kir. törvénytörvény kerületéhez tartozó esküdtek 1903. évi fő és pótlajstromaiba a következők vannak fölveve:

1. Id. Abrán János kisbirtokos, Dálya. 2. Ambrus János kisbirtokos, Szentegyházaláhfalva,

3. Baczó Dénes kisbirtokos, Bány. 4. Balázs István kisbirtokos, Szentegyházaláhfalva. 5. Ifj. Balássy István kisbirtokos, Bethlenfalva. 6. Balázs Károly kisbirtokos, Fenyéd. 7. Balázs Sándor birtokos, Ábrahámfalva. 8. Barra Sándor kisbirtokos, Homoródalmás. 9. Bán Mózes kisbirtokos, Derzs. 10. Becsek Aladár, nyomdász Székelyudvarhely.

11. Bedő József birtokos, Homoródvárosfalva. 12. Bencze László kisbirtokos, Bány. 13. Benczédi Ferenc kisbirtokos, Benczéd. 14. Bekő Mihály kisbirtokos, Homoródoklánd. 15. Benedek Géza cipész, Székelyudvarhely. 16. Benedek Mózes kisbirtokos, Homoródjánosfalva. 17. Benedek Sándor kisbirtokos, Rugonfalva. 18. Betegh Pál nyomdász, Székelyudvarhely. 19. Béla Pál kisbirtokos, Homoródkarácsonyfalva. 20. Biró Béni kisbirtokos, Parajd.

21. Biró Mihály birtokos, Bethfalva. 22. Biró D. Mihály birtokos, Zetelaka. 23. Binder Péter kisbirtokos, Erked. 24. Birton Mihály kisbirtokos, Bordos. 25. Bod Károly tanár, Székelyudvarhely. 26. Boda Károly kisbirtokos, Száldobos. 27. Both Tamás kisbirtokos, Kápolnásaláhfalva. 28. Bokor Ferenc kisbirtokos, Bethlenfalva. 29. Csehely Adolf tanár, Székelyudvarhely. 30. Daniel Lajos nagybirtokos, Vargyas.

31. Derzsi Dénes, kisbirtokos, Medesér. 32. Dózsa Jakab tanár, Székelyudvarhely. 33. Embery Árpád gymn. tanár, Székelyudvarhely. 34. Elekes Samu kisbirtokos, Alsósiménfalva. 35. Farkas László kisbirtokos, Etéd. 36. Fábrián József kisbirtokos, Korond. 37. Fejes Áron ref. tanár, Székelyudvarhely. 38. Feleki Márton kisbirtokos, Nagyalambfalva. 39. Felszegi Farkas kisbirtokos, Kisgalambfalva. 40. Ferencz József kisbirtokos, Ége

41. Ferencz Gyula nyug. árvaszéki elnök Székelyudvarhely. 42. Félegyházy Antal ref. tanár, Székelyudvarhely. 43. Flórián Kristóf kereskedő, Székelyudvarhely. 44. Gagy Lajos kisbirtokos, Etéd. 45. Gábos József (felső) kisbirtokos, Lövete. 46. Gálfi Pál kisbirtokos, Martonos. 47. Gáspár Domokos szatócs, Parajd. 48. Gergely Dénes kisbirtokos, Homoródkeményfalva. 49. Gergely Lőrincz kisbirtokos, Homoródbásfalva. 50. Gönczi Lajos ref. koll. ig.-tanár Székelyudvarhely.

51. Gombos Samu tanár, Székelykeresztúr. 52. Gotthárd János kisbirtokos, Homoródalmás. 53. Dr Gyarmathy Dezső földbirtokos, Homoródszentpál. 54. Gyarmati Lajos kisbirtokos Ujszékely. 55. Hlatky Miklós tanár, Székelyudvarhely. 56. Jakab Antal kisbirtokos, Farkaslaka. 57. Jakóbi János kisbirtokos, Daróc. 58. Jánosi Gyula ügyvéd, Székelyudvarhely. 59. Jäger József gyógyszerész, Székelykeresztúr. 60. Jeddi Tamás birtokos, Rugonfalva.

61. József Dávid kisbirtokos, Kápolnásaláhfalva. 62. Kassay Ákos szeszgyáros Székelyudvarhely. 63. Káli Károly kisbirtokos, Felsőfalva. 64. Kálnoki István kisbirtokos, Szentersébet. 65. Ifj. Kandó Ferenc kisbirtokos, Dálya. 66. Kányádi Miklós kisbirtokos, Nagyalambfalva. 67. Kecskés Izsák kisbirtokos, Rava. 68. Keresztes Lukács szatócs, Felsőfalva. 69. Kis Károly kisbirtokos, Szentlélek. 70. Kovács Antal kisbirtokos, Farkaslaka.

71. Kovács Dénes mészáros, Székelyudvarhely. 72. Kovács Lajos kisbirtokos, Derzs. 73. Ladó Ferenc szócs, Lövete. 74. Ifj. László Ferenc kisbirtokos, Gyepes. 75. László Péter birtokos, Alsósiménfalva. 76. Márton István kisbirtokos, Homoródméte. 77. Márton Mózes kisbirtokos, Zetelaka. 78. Máthé Pál birtokos, Bikafalva. 79. Mekkey Péter vendéglős, Parajd. 80. Nagy András kisbirtokos, Petek.

81. Nagy Ádám kisbirtokos, Patakfalva. 82. Nagy Dénes kisbirtokos, Farkaslaka. 83. Nagy János cipész, Székelyudvarhely. 84. Nagy József kisbirtokos, Olasztelek. 85. Nagy S. Ferencz korcsmáros, Székelykeresztúr. 86. Nosz Gusztáv tanár, Székelyudvarhely. 87. P. Buzogány József kisbirtokos, Ujszékely. 88. Pap Lőrincz kisbirtokos, Méréfalva. 89. Pap Mózes tanár, Székelykeresztúr. 90. Ifj. Pap Pál kisbirtokos, Kobátdemeterfalva.

91. Pál Tamás Márton kisbirtokos, Oroszhegy. 92. Pálfi György birtokos, Tarcsafalva. 93. Pálhegyi Sándor kisbirtokos, Alsóboldogfalva. 94. Péter Áron kisbirtokos, Felsőboldogasszonyfalva. 95. Polgár András kisbirtokos, Zsombor. 96. Pünköszt Géza nyug. telekkönyvv., Homoródkarácsonfalva. 97. Ravasz Árpád tanár, Székelyudvarhely. 98. Ravasz Miklós birtokos Homoródszentpál. 99. Ifj. Sándor János kisbirtokos, Lokod. 100. Sándor Mózes kir. tan., nyug. tanfelügyelő Székelyudvarhely.

102. Sebestyén Ferencz kisbirtokos, Lajos tanár, Ferencz kisbirtokos, Zsékelyudvarhely.

111. Szeles Tamás Ágoston Albert Lajos timár, zsef mészáros Albert nyúrók János Zoltán nagytimár, Székelyudvarhely.

112. Szeles Tamás Ágoston Albert Lajos timár, zsef mészáros Albert nyúrók János Zoltán nagytimár, Székelyudvarhely.

113. Szeles Tamás Ágoston Albert Lajos timár, zsef mészáros Albert nyúrók János Zoltán nagytimár, Székelyudvarhely.

114. Szeles Tamás Ágoston Albert Lajos timár, zsef mészáros Albert nyúrók János Zoltán nagytimár, Székelyudvarhely.

115. Szeles Tamás Ágoston Albert Lajos timár, zsef mészáros Albert nyúrók János Zoltán nagytimár, Székelyudvarhely.

116. Szeles Tamás Ágoston Albert Lajos timár, zsef mészáros Albert nyúrók János Zoltán nagytimár, Székelyudvarhely.

117. Szeles Tamás Ágoston Albert Lajos timár, zsef mészáros Albert nyúrók János Zoltán nagytimár, Székelyudvarhely.

118. Szeles Tamás Ágoston Albert Lajos timár, zsef mészáros Albert nyúrók János Zoltán nagytimár, Székelyudvarhely.

119. Szeles Tamás Ágoston Albert Lajos timár, zsef mészáros Albert nyúrók János Zoltán nagytimár, Székelyudvarhely.

120. Szeles Tamás Ágoston Albert Lajos timár, zsef mészáros Albert nyúrók János Zoltán nagytimár, Székelyudvarhely.

101. Sánduj Márton, kisbirtokos, Zetelaka. 102. Sebestyén Antal kisbirtokos, Fancsal. 103. Sebestyén János kisbirtokos, Zetelaka. 104. Simó Ferencz kisbirtokos, Atyha. 105. Soó István kisbirtokos, Bethlenfalva. 106. Solymossy János gyógyszerész, Székelyudvarhely. 107. Dr. Solymossy Lajos tanár, Székelyudvarhely. 108. Szabó Ferencz kisbirtokos, Dálya. 109. Szabó János kisbirtokos, Zetelaka. 110. Szakács Gyula szijgyártó, Székelyudvarhely.

111. Szébeni Antal timár Székelyudvarhely. 112. Szeles Dénes timár, Székelyudvarhely. 113. Tamás Ágoston kisbirtokos, Oroszhegy. 114. Tamás Albert tanár, Székelyudvarhely. 115. Tamás Lajos timár, Székelyudvarhely. 116. Tassaly József mészáros Székelyudvarhely. 117. Dr. Török Albert nyug. főispán, Székelyudvarhely. 118. Török János kisbirtokos, Kisgalambfalva. 119. Ugron Zoltán nagybirtokos, Fiafalva. 120. Zakariás Antal timár, Székelyudvarhely.

Póttagok: 1. Albert Péter kovács, Sz-udvarhely. 2. Baczó László szabó, Sz-udvarhely. 3. Balázska Károly bádógos, Székelyudvarhely. 4. Baló Zsigmond aranyműves, Székelyudvarhely. 5. Bagó Gyula kereskedő, Székelyudvarhely. 6. Barcsay Karoly kereskedő, Székelyudvarhely. 7. Barkóczy Albert mészáros, Székelyudvarhely. 8. Bálint György timár, Székelyudvarhely. 9. Benkő József csizmadia, Székelyudvarhely. 10. Budik László lakatos, Székelyudvarhely.

11. Csillag József pénztárnok, Székelyudvarhely. 12. Dakó József kisbirtokos, Tibód. 13. Daróczy Miklós timár, Székelyudvarhely. 14. Dávid Gergely kovács, Székelyudvarhely. 15. Fankovich Gyula tanár, Székelyudvarhely. 16. Fekete József kisbirtokos, Bögöz. 17. Fernengel Gyula pék, Székelyudvarhely. 18. Fischer Ferencz kefekötő, Székelyudvarhely. 19. Gáspár József kocsmáros, Székelyudvarhely. 20. Gyertyánfy Albert kereskedő, Székelyudvarhely.

21. Haberstumpf Károly építész, Székelyudvarhely. 22. Haurik Alfréd sörfőző, Székelyudvarhely. 23. János Péter tanár, Székelyudvarhely. 24. Keszler János timár, Székelyudvarhely. 25. Lukács Domokos kisbirtokos, Méréfalva. 26. Miskolci Károly ügyvéd, Székelyudvarhely. 27. Molnár Károly tanár, Székelyudvarhely. 28. Nagy Miklós vendéglős, Székelyudvarhely. 29. Nagy Zsigmond kisbirtokos, Miklósfalva. 30. Olasz Péter kisbirtokos, Méréfalva.

31. Persián János kereskedő, Székelyudvarhely. 32. Riemer K. Gusztáv magánzó, Székelyudvarhely. 33. Sándor Dénes birtokos, Székelyudvarhely. 34. Simó János kisbirtokos, Bogárfalva. 35. Soó Gáspár ig.-tanár, Székelyudvarhely. 36. Szabó Árpád tanár, Székelyudvarhely. 37. Ifj. Szorger Ferencz óras Székelyudvarhely. 38. Szöllösi Samu bérlő, Székelyudvarhely. 39. Tassaly Lajos mészáros, Székelyudvarhely. 40. Tóth Károly kisbirtokos, Bikafalva.

Szerkesztői üzenetek.

S—p. Ohajtását most épen teljesíthetjük. Hogy eddig nem hoztuk dolgozatait, azt tisztán az ön javára tettük. Ez is csak buzditás akar lenni, hogy szorgalmasan dolgozzék — egyelőre — asztalfőjé számára. Az említett urak szintén ezen szempontból ésigen helyesen jutalmazták, mint önképzőkori kiválóbb dolgozatot. Tehát csak szersze továbbra is ezt a kis várost. Ennek párját úgy sem találja meg sehol. Most pedig ismervén intenciókat — néha-néha küldhet egy-egy prózát és verset is... teljes kiforrás után.

Borotválatlan. Osztozunk fájdalomában, melyet az ottani borotváló rozsdás késével okozott önnek. Hogy Oklándon egy szerényebb igényű borbély megélme, magunk is lehetségesnek tartjuk. Vigasztalódjék, hátha valamelyik élelmes borbélymester közelebről fiókműhelyt nyit.

Székely kör. Az ülési meghívókat lehetne talán kissé olvashatóbban is lehozni?

E. k—1. Mások sziveskedjék hozzánk küldendő közleményei mellé becses nevét tartalmazó iratot is csatolni, mert nekünk tudnunk kell az író nevét. Erre kérjük most utólagosan, mivel addig cikkelyét nem közölhetjük.

Valaki. Jelen számunkból tértáhi miatt jövőre maradt. Egészen nyugodt lehet. Mi indiszkréziót nem szoktunk cselekedni. Tehát bátran küldheti a többi is.

Hivatalos rész.

A vármegyei pénzkezelése és számvevőségi teendői. Udvarhelyvármegye alispánjától. Szám 15893—902. alisp. Valamennyi községi és körjegyző urnak. A vármegyei pénztári és számvevőségi teendőinek ellátásáról szóló 1902. évi III. t.-cz. életbeléptetése s a vármegyei központi és gyámpénztáraknak, a számvevőségi ügykezelésnek állami kezelésbe való átadása és átvétele iránt a belügyminiszter ur ő nagyméltósága által 117,000—902. szám alatt kiadott körrendelet alapján mihez tartás és szigorú alkalmazkodás végett a kö-

vetkezőket rendeltem: A közönség kellő tájékoztatása céljából a folyó évi december havában, h e t e n k é n t l e g a l á b b e g y s z e r, a szokásos módon közhírré teendő, hogy: 1. A vármegyei központi és gyámpénztár 1902. évi december hó 31-én működését beszünteti. 1903. évi január hó 1-étől fogva a vármegyei központi és a gyámpénztár teendői a vármegye székhelyén levő kir. állampénztárra (adóhivatalra), a vármegyei számvevőség teendői pedig a kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségre (számvevőségi kirendeltségre) ruháztnak át: ennél fogva az említett naptól kezdve, a vármegyei pénztár és a számvevőség eddigi ügykörére vonatkozó minden beadványt és hivatalos levelezést a kir. állampénztárhoz (adóhivatalhoz), illetőleg a kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez (számvevőségi kirendeltséghez) kell címezni. 2. Mindazokat a járulékokat, melyek a fennálló törvények és szabályok értelmében a rendezett tanácsú városok és a kis- és nagyközségek által beszedendők és eddig a vármegye alispánjához, illetőleg a vármegyei pénztárba voltak beszállítandók (akár az 1903. évi január hó 1-étől kezdve esedékesek, akár pedig az ezt megelőző évekből származó hátralékok), ugyszintén a közvetlen adófizetők által befizetendő járulékokat 1903. évi január hó 1-jétől kezdve, a vármegye területén levő illetékes kir. állampénztárakba (adóhivatalokba) kell szállítani. Ha a befizetés nem személyesen, hanem postautalvány vagy pénzes levél útján történik: a községi előjáróságok és az illető magánfelek mindig pontosan jelöljék meg, hogy a beküldött pénzüsszegnek egészben és részben mi a rendeltetése? (például vármegyei utadóra és pedig kézi minimális — K — f, igás minimális — K — f, százalékos — K — f, napszamos minimális — K — f, késedelmi kamat — K — f, összesen — K — f, községi jegyzői nyugdíjjárulékra — K — f stb., összesen — K — f.) 3. Azok a pénzüsszegek vagy értékek, melyeket a vármegye alispánja egyes felek részére, a vármegyei központi pénztárnál 1902. évi december 31-éig kiutalványozott, 1903. évi január hó 1-jétől kezdve, a szabályoknak megfelelő módon, a vármegye székhelyén levő kir. állampénztárnál (adóhivatalnál) vehetők fel. Ha jövőre az utalványozás nem a vármegye székhelyén levő állampénztárnál (adóhivatalnál), hanem a vármegye területén levő más állampénztárnál (adóhivatalnál) történik: erről az érdekelt feleket is értesítenie kell. A gyámpénztárból kiutalványozott összegek ezentul is kizárólag a vármegye székhelyén levő állampénztárnál (adóhivatalnál) fizetendők ki. 4. 1903. évi január hó 1-jétől kezdve, a megfelelő okmányok bemutatása mellett, a vármegye székhelyén levő kir. állampénztárnál (adóhivatalnál) kell befizetni azokat a kamatokat, vagy tőke törlesztési részleteket is, melyek a magán felek által egyes vármegyei alaptól vagy pedig a vármegyei gyámpénztárból nyert kölcsönök után, akár az 1903. évtől fogva a jövőben válnék esedékessé, akár pedig még az 1902. vagy ezt megelőző évről hátralékként fennállanak; viszont ezentul a vármegyei székhelyén levő kir. állampénztárak (adóhivatalok) fizetik ki azokat az összegeket (kamatokat), a melyeket a vármegyei árvaszékek 1902. évi december hó 31-éig egyes kiskorúak vagy gyámok és gondnokok kezeihez utalványoztak, vagy 1903. évi január hó 1-jétől fogva utalványozni fognak. 5. Továbbá közhírré kell tenni azt is, hogy a vármegye székhelyén levő kir. állampénztárak (adóhivatalok) a pénztárak átadásával és átvételével járó munkálatok miatt a jövő évi január hó 1-jétől 15-éig a közönség részére csak délelőtt 8—12 óráig lesznek nyitva. Székelyudvarhelyen, 1902. évi november hó 5-én. Damokos, alispán.

állományában a bivalvész; Zsombor község szarvasmarha állományában a ragadós száj- és körömfájás; Malomfalva község szarvasmarha állományában a lépfene szórványosan, illetve járványosan fellépett és az ezekre vonatkozó zárlatok elrendeltettek. Ellenben Homoródkarácsonfalva község bivalállományában a szórványosan uralgott bivalvész megszűnt és a zárlat feloldatott. Székelyudvarhelyt, 1902. nov. hó 18-án. Alispán helyett: Gróf Lázár, főjegyző.

Apró hirdetések.

E rovatban minden szót 4 filléért, vastagabb betűvel 8 filléért közöl a kiadóhivatal.

Törlő- és táblaszivacsok

legnagyobb választékban, olcsó árak mellett a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában kaphatók.

Legfinomabb cukrász-sütemények

Ernst György cukrászátában Székely-Udvarhelyt (Főter, piaczsor) kaphatók. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek.

Találmányi szabadalmak

bejelentését, védjegyek és mustrák belajstromoztatását előnyös feltételek mellett teljesíti TAKÁCS GYÖZŐ és TARSÁ elsődrendű mérnöki és hites szabadalmi ügyvivői iroda Budapesten, VII. ker. Kerepesi-u. 40. sz. a. Felvilágosításokat a nevezett iroda, valamint a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatala is készséggel nyújt ugy a vármegyebeli, mint a vidéki érdeklődő közönségnek. Ugyancsak a fenti czég mérsékelt áron szállít saját rendszere szerint készített kitűnő fémcementet, mely vaskorlátoknak és hasonlóknak kövekben való megerősítésénél ólom, vagy kén helyett meglepő eredménnyel alkalmazható. Acetylen- és villamos világítási berendezések, kellékek nagyban és kicsiben. Kőltéségetések, előmérétek szerkesztése.

Eladó ház. Homoródklándon, a Templom-utczában, 30. házzszám alatti ház eladó, esetleg azonnal bérbeadó. Bővebb felvilágosítást Ágotha Ferencz tulajdonos ad Székelykeresztúron.

Uj szabó-üzlet. Nagy Károly Homoródklándon ajánlja uj férfi szabó-üzletét. Készít finomabb uri, valamint egyszerűbb polgári öltönyöket is — olcsón, szolid kivitelben. Vidéki megrendeléseket pontosan teljesít.

Eladó ház. Király-utczában az ev. ref. növeldével szemben sarokház, értekezni lehet tulajdonos Tamás Ignáczczal.

KOCSIK kiváló minőségben és olcsó árakon állandóan kaphatók:

Albert Péter
kovácsmesternél
Székely-Udvarhelyt.

Használt kocsikat becsérél és kijavít. 6—52

Névjegyeket és meghívókat a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában Székelyudvarhelyt (Kossuth-utca) rendelünk. Nagy választék, olcsó árak.

Kiadó lakások.

A Főpiactéren két udvari lakás 3—3 szobából álló, konyha, pincze és mellék helyiségekkel ellátott, egyik emeletes, földszintes, egyes szoba ügyvédi, vagy más irodának alkalmas: pincze- és raktárhelyiségek kereskedőknek azonnal kiadók és elfoglalhatók. Értekezhetni a tulajdonos: **KONCZ ÁRMIN** gyógyszerészszel.

Faeladási hirdetés.

Bibarcfalva közbirtokossága tulajdonát képező 100 kat. hold Nagyhavas nevű erdejének bükk és fenyőfa készlete, mely hivatalos becslés szerint 5910 méter mü és 23404 méter tűzfát tartalmaz 1902. évi november 25-én Bibarcfalva község háznál d. e. 10 órákor nyilvános szóbeli árverésen és zárt írásbeli ajánlat útján együttesen elfog adatni.

Kikiáltási ár 10264 korona, azaz tizezerkét-százhatvanégy.

Árverezők kötelesek a kikiáltási ár 10 százalékát az árverezést vezető kezéhez készpénzben vagy óvadékképes papírban az árverés megkezdése előtt lefizetni. Illetőleg az írásbeli ajánlatához mellékelni.

Becsértéken alól a fa el nem adatik. Kihasztnálási határidő a szerződés jogerőre emelkedésétől 6 év.

A részletes becslési és árverési feltételek a sz.-udvarhelyi állami erdőhivatalnál, a vargyasi magy. kir. erdőgondnokságnál és alólírtnál megtekinthetők.

Bibarcfalván, 1902. október 19-én.
BERTALAN GYÖRGY,
bírt. elnök.

NAPTÁRAK, író- és levélpapírok, borítékok, ténták s mindenféle nyomtatványok és irodai szerek DÚS VÁLASZTÉKA van a „SZEKELY-UDVARHELY” kiadóhivatalában (BETEGH PÁL könyv-, papír-, író- és rajzszerekereskedése Székely-Udvarhelyt.)

DERZSI ÁRPÁD épület- és diszmű bádogos

Székely-Udvarhelyt (Szombattfalvi-utca, a kerületi betegsegélyző pénztár mellett), elvállal minden e szakába vágómunkálatokat, u. m. torony- és házfedést, ócska fedetek kijáratását. Raktáron tart mindenféle konyha eszközöket, házi szükségleteket, kertészeti cikkeket és fürdőkádakat. Vidéki megrendeléseket lelkiismeretes pontossággal teljesít. — **Költségvetéseket díjtalanul** elkészít. h-26.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziaszer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsöléssel alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghútsáknál.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti tüveket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszeresznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
ceász. és kir. udvari szállítók. **
Rudolstadt.

Verseny ajánlati hirdetmény.

A vagyon bukott székelyegyleti első takarékpénztár csődválasztmánya a csődtömeg tulajdonát képező székelykereszturi 1295. számú tjkvben A + 6. rend szám alatt felvett ingatlan, valamint a rajta levő összes épületek és tartozékok eladását határozta el.

A felépítmények állanak: egy új emeletes kőházból, mely 24 lakszobát, 5 konyhát, 6 kamarát és 1 pinczét foglal magában, továbbá egy régi lakházból, kocszi szinből, raktárházakból, istállókból, jégveremből, fás-kamarákból és jelenleg a székely borkereskedés részvénytársaság által bérelt boros pinczéből. A telek egész területe 2 hold 923 □ ölet tesz.

Venni szándékozókát felhívom, hogy zárt írásbeli ajánlataikat a csődválasztmányhoz, vagy alulírott tömeggondnok kezéhez folyó évi november hó 30. napjáig nyújtsák be. Ha megfelelő és a forgalmi értéket megközelítő ajánlat nem tétetik, az eladás eszközöltetni nem fog.

Székelyudvarhelyt, 1902. novem. 1-én.

Dr LUKÁCSFFY ISTVÁN,
ügyvéd, tömeggondnok.

Szám 7477—902. tkvi.

Hirdetmény.

Bethlenfalva község telekkönyvei (birtokszabályozás) tagosítás következtében az 1869. évi 2579. I. M. szabályrendeletre képest átalakítatnak és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra, melyekre az 1886. évi 29. t.-cz., 1889. évi 38. t.-cz. és 1891. évi 16. t.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. t.-cz.-ben szabályozott eljárás a

tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítottatik. E czélból ez átalakítási előmunkálat hitelesítése és a helyszini eljárás Bethlenfalva községében 1902. december hó 4-én fog kezdődni. Felhivatnak az összes érdekelték hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmozottjaik által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen, netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyvek részleges átalakítása után, a téves bevezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

Mindazok, kik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni; a kiküldött bizottság előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyamata alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló esetleges okirataikat mutassák fel.

Mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. évi 29. t.-cz. 15-18. §-ai és az 1889. évi 38. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy az átruházó tkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben ez uton jogait nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől elesnek.

Továbbá mindazok, kiknek tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zalogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, illetve hogy a törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Székelyudvarhelyt, 1902. évi október 28-án.
MIHALY JÁNOS,
kir. tszéki egyesbíró.

Clayton & Shuttleworth Váczai-körút 63. sz. mezőgazdasági gépjárművek Budapest Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek továbbá fűrészgépek, löharc-csöplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill” legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorics-morzsolók, daráló, ártó-malmok, egytomas acél-étek.

2- és 3-vasas étek és minden egyéb gazdasági gépek

Részletes árjegyzékek kinyomtatva ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Iskolai-egedük és hegedűfelszerelések nagy választékban és olcsón kaphatók BETEGH PÁL könyv-, papír-, író- és rajzszerekereskedésben Székelyudvarhelyt.

FRANKLIN-JARSULAT KIADASA
MAGYAR RÉMEKIRÓK 55 KÖTET
SHAKSPERE ÖSSZES SZINMŰVEI 6 KÖTET
ARUK EGYÜTT 240 KORONA
KÜLÖN Magyar Remekirók 220 kor. Shakspere 30 kor.

Most jelent meg a II. sorozat!

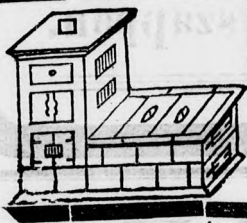
TARTALMA:

- Arany János munkái II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Riedl Frigyes.
- Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferencz.
- Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Koröda Pál.
- Szigligeti Ede szinművei I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bagyer József.
- Vörösmarty Mihály munkái II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.
- Az öt kötetből álló első sorozat tartalma: Arany János munkái I. Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.
- Vörösmarty munkái I. Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.
- Tómpa Mihály munkái I. Sajtó alá rendezte Lévay József.
- Garay János munkái. Sajtó alá rendezte Ferenczi Zoltán.
- Csiky Gergely szinművei. Sajtó alá rendezte Vadnai Károly.

Minden könyvtársághoz kapható.

Köhögés és rekedtség ellen nincs jobb a **RETHY-féle pemetefü cukorkánál**, de vásárlásánál vigyázzunk és határozottan RETHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. **** 1 doboz ára 60 fillér. **** Csak RETHY-félét fogadjunk el!

PAPP ZAKOR ENDRE
VASKERESKEDÉSE
Az „Arany Kaszá”-hoz
SZÉKELYUDVARHELYT.

Van szerencsém úgy a helybeli, mint vidéki közönség igen becses figyelmét felhívni dusan berendezett

vaskereskedésemre.

Nagy raktárt tartok mindennemű legjobb minőségű rudvasakban, főző és melegítő kályhákban, épület- és butorvasalás, konyhaberendezési cikkek, mindennemű szerszámok legjobb acélból, gondosan készített váltócékekben. — Legjutányosabb ár és pontos kiszolgálás mellett eszközölök. — Szíves pártfogást kérve, jegyzek **PAPP ZAKOR ENDRE** vaskereskedése az „Arany Kaszá”-hoz.

Uj!

Hazai gyártmány!

Elismerő

oklevéllel kitüntetve!

Hazafias kötelesekünk pártolni **EMKE** a versenyképes hazai készítményt!

5% és **EMKE** 5% az EMKE javára! **Pecsétviasz!** az EMKE javára!

Felülmul minden gyártmányt!

Fölöslegessé teszi az eddig használt külföldi készítményeket!

Eredeti friss töltésben és csomagolásban Székelyudvarhelyt egyedül:

BETEGH PÁL könyv-, papir-, író- és rajzszerkereskedésében kapható.

Legoicsóbb, mert legjobb

Egy Hallwood fizetőpénztár „öt” más gyártmányu fizetőpénztárt helyettesít.

Ön is tudja meg,

hogy a **The Hallwood Cash Register Company** által Amerikában gyártott fizetőpénztárak a **legtökéletesebbek** és ez idő szerint a **legjobb** a világon,

merta **The Hallwood** fizetőpénztárnál elérhető, hogy a főnök egy pillanatra alatt, egy tekintésre megláthatja, hány **Receptért** fizető vevője és azoktól **végösszegben mennyi bevétele** volt, ugyanakkor azt is látja, hogy hány vevőjének **összesen mennyiért** adott el kézi eladást, valamint megtudhatja, hogy **különlegességért**, vagy saját **különlegességért** hány vevője és azoktól **összesen mennyi** volt a be-

vétele. Végül óhajra még egy ötödik végösszegező is áll rendelkezésre, mely egy külön a körülményekhez mérten bármire alkalmazható.

Tehát elvitázhatlan, hogy a **The Halwood-féle** fizető pénztár, a mely „öt” műveletet végez, „öt” más gyártmányu fizetőpénztárral ér fel, minthogy ezeknek csak egy **összegezőjük** van és **igy csak egy** művelet forgalmát összegezik.

THE HALLWOOD CASH REGISTER CO

BUDAPEST, VI., DALSZINHÁZ-UTCZA 10.

Egy Hallwood fizetőpénztár „öt” más gyártmányu fizetőpénztárt helyettesít.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és ajánlva.

Az üvegek felszerelése a keresk. törvény mintavédelme alatt áll.

Allein echter Balsam
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

E balzsam belsőleg és külsőleg használható. Ez: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek minden kóros állapotokban, enyhíti a hurutot, csillapítja a váladékot, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyítja a legrégebb bajokat. 2. Kitűnő hatása van a torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a lázakat. 4. Meglepően gyógyítja a gyomor- s a bél-betegségeket és szagatásokat a testben. 5. Szeliden mozditja elő a székelést s a vér tisztulását, megtisztítja a veséket, megszabadít a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az átvégnyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, odvasfogaknál és szájröthadások s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűfögést, a száznak s a gyomornak büzeit. 7. Külsőleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orbáncz kiütést, varak, megfagyott s megégett tagokra rüh, fekély s bőrduzzadás és repedés stb. esetében megszünteti a fejfájást, zugást, szagatást, köszvényt, fülfájdalmat stb. Ügyeljünk mindig pontosan az itt látható zöld apácza védjegyre. Hamisítástól legjobban megóv az, ha közvetlenül tőlem gyáramból rendelnek eredeti szab. kartonokban Ausztria-Magyarország minden postaállomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona. Bosznia és Herzegovina részére 4 korona 40 fillér. Kevesebb nem küldetik széjjel Szétküldés csak előfizetés vagy előleg küldése mellett.

Miért szenved ön? holott minden fele és fajta, még oly régi sebre biztos gyógyulást talál és majdnem mindig elkerüli a fájdalmas és veszélyes operálást valamint amputálást

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcs

használatánál, rendkívül jó hatása, a sebek gyógyulásánál valamint a fájdalmak enyhítésénél utólérhetlen. A valódi centifolium kenőcs alkalmazható: A gyermekágyasok rossz természetű mellbajainál, szoptatók mellkeményedése, a tej elapadásának, az orbáncznak eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csont-evesedéseknél, vágás, szurás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: tüveg, száalka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény, karbunkulus és ráknál; végre pokolvar, körömféreg, körömgyülés, a lábnak járásközben törkesebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzugás stb., stb. eseteiben. — A szállítás kizárólag az összeg előre küldése mellett eszközöltetik. Két tégely csomagolással, postai szállítási díjjal együtt 3 korona 60 fillér. Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll, Arra kérek mindenkit, hogy óvakodjék a hatáskülső hamisítások vevésétől s arra ügyelni, hogy a tégelybe be van-e a fenti védjegyem és czégem: **Thierry (Adolf) Limited gyógytára az „Orangyal Pregradában**, égetve.

Ezen gyógyhatásukban fölülmulthatlan két szer nemcsak a romlásnak nincs kitéve, sőt ellenkezőleg, minél régebb, annál értékesebb és hathatósabb, nem árt sem a fagy, sem a forróság, tehát minden évszakban használhatók. Majdnem minden esetben segitenek és eredménnyel járnak, legalább az orvos érkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy hasonló feldicsért érték- és hatáskülsőlyűt egynevezett pótszereket venni, melyekért a pénz haszontalanul dobják ki, hanem mindig ezen rég kipróbált olcsó és megbízható, emellett teljesen ártalmatlan, világhírű szereket kell használni, melyeknek minden családban az eshetősekre készlenlétben kellene lenni. Hol olyant nem kapunk, mely a valódiság minden jelét magán viseli, rendeljük meg egyszerűen direkte és czimezzük:

Thierry (Adolf) Limited „Orangyal-gyógyszertár” Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn mellett. Központi raktár Budapesten Török F. gyógyszerertárban, Zágrábban Mittelbach S. gyógytárában és Bécsben Hradi L. gyógytárában.

A homoródi járás főszolgabírójától. Szám: ad 5416-902. fszb.

Árverési hirdetmény.

A vargyasi közbirtokosság erdejében a rendszeres gazdasági üzemterv szerint a „C“ üzemosztály 5 osztág 134.93 k. h. területén, főtön álló kijelölt 4376 darab tölgyfa, mely szakértőileg összesen 475 m₃ hasznofára és 301 m₃ tűzfára becsültetett, 1902 december 15-én d. e. 10 órakor a község házában írásbeli zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 2081 korona, azaz kétezernyolczvanegy korona.

Versenyző köteles az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10 (tíz) százalékat bánatpénz gyanánt az árverező biztos kezéhez letenni.

Írásbeli zárt ajánlatok, melyek az árverezés folyama alatt benyújthatók, ugyancsak fenti összegű bánatpénz, vagy óvadékképes értékpapir melléklendő.

Utőajánlatok tekintelbe nem vétetnek A részletes becslés adatai és az ár-

verezési feltételek a homoródoklándi szolgabírói hivatalnál és a vargyasi m. kir. járási erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Oklándon, 1902. november hó 3.

SZABADY TIVADAR főszolgabíró helyettes.

Képes és mesés könyvek, valamint más alkalmi ajándékul legalkalmasabb tárgyak a „SZEKELY-UDVARHELY“ kiadóhivatalában kaphatók.

SCHICHT-féle SZAPPAN VÉDJEGYE. Legjobb, legtartósabb és legolesőbb szappan. Mindenütt kapható. Images of a stag and a key.

MAGYAR KÖNYVTÁR

Kiadja: LAMPEL R. (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udv. könyvkereskedése Budapest, Andrássy-ut 21.

Szerkesztő: RADÓ ANTAL.

Egyes szám ára 30 fillér.

A zárjelbe tett név a fordító, illetve a közreboocsátó neve.

Minden füzet egyenkint kapható.

- *1. Katona J. Bánk-bán. (Beóthy Zs.)
2. Blaupassant. Apró eib. (Tóth B.)
3. Beresenyi D. Válogatott ódái.
4. Coppée. Kovácsok szatirja s egyéb eib. költ. (Radó A.)
5. Kisfaludy K. A kerék. (Beóthy.)
6. Sípulus. Humoreszek.
7. De Amicia. A bor. (Tóth B.)
8. Zrínyi Szigeti veszed. (Bánóci J.)
9. Maurier-Potter. Trilby. (Fái B.)
10. Cookonai. Dorotya. (Négyesy.)
11-12. Arany János válogatott balladái. Isk. kiad. (Riedl.)
13. Olasz ebbszélők tára. (Radó.)
14. Petőfi. Utí rajzok.
15. Dumas. A kaméliás bűny. (Somere Attila.)
16. Szomaházy. Légyott hármashban.
17. Francia ebbsz. tára. (Ambrus Z.)
18. Rowetta. A becselések. (Radó A.)
19. Kisfaludy K. válogatott költeményei. (Bánóci József.)
20-21. Shakespeare. Szentivánéji álom. (Arany J.) (Isk. kiadás.)
22. Kármán. Fanni hagyományai. Álom. (Arany J.) (Isk. kiadás.) (Bánóci József.)
23. Byron. Maniréd. (Arányi E.)
24. Agai Adolf. Viola Vera.
25. Sardon és Najac. Vájlunk el. (Fái B.)
26. Dask F. 1861-iki első felirati beszéde.
27. Aischylos. A lelánczolt Prometheusz. (Zilahy Károly.)
28. Bárony I. Vadászó történetek.
29. Murger-Barrère. Bohém-élet. (Radó A.)
30. Béla király névtelen jegyzőjének könyve. (Szabó-Mika.)
31. Molière. Dandin Gy. (Hevesi S.)
32. Gracsa G. 1848. márczius 15.
33. Bourget. 3 ebbszélés. (Hevesi.)
34. Szabolcska Mihály. Versek.
35. Turgenyev. Az idősk korék. (Sz. Nőgárdi J.)
36. Kocsutó 1848. jul. 11-iki beszéde.
37. Flammarion Camille. Csillagos esték. (Tóth B.)
38. Tóth K. A király házasságk. (Bési Gy.)
39. Vértess. A kievárosi történetek.
40. Ibsen. A négytűző. (Vikár B.)
41. A kurucvilág körhész. (Kardos A.)
42. Schiller. A messinai megmentés. (Váradi B.)
43. Petőfi. Ebbsz. és hírlapi cikkek.
44. Poe. Rejtelm. történetek. (Tolnai.)
45. Jókai M. Emlékbeszéd Rudolf trónörökösöl.
46. Koma A. Vig ebbszélés.
47. Butti. Az erkölctelen. (Tóth B.)
48. Petőfi. Sándor J. naplója és levelei Térey Máriahoz. Jókai előzavával.
49. Tennyson. Arden Enoch (Lőrinczy Leher) Zs.)
50. Murai K. Huszárszerelm.
51. Magyar népballadák. (Morray.)
52. Carallotti. Énekek éneke. (Radó.)
53. Fáy válogatott meséi. (Badics.)
54. Salagub gróf. A medve. (Ambrozovics D.)
55. Ambrus Zoltán. Hajótörtek.
56. Meyer Konrad. Egy szegény úju szenvedése. (Hevesi S.)
57-59. Jókai. Helviia.
60. Csehov. Falusi asszonyok. (Szabó.)
61. Kőlcsey válogatott beszédei.
62. The. Ujjazulés. Amerikai reg.
63. Aldung. Pászny Péter élete.
64. Falk M. Erzsébet királynéról.
65. Cicero. Az öregsegről. (Fábián.)
66. Rudyard Kipling. Indiai ebbszélés. (Mikes L.)
67. Kabos Ede. A csengeri kalapok és egyéb történetek.
68. Saalárdy János siralmas krónikája. (Angyal D.)
69-70. Arany. Toldi. (Isk. kiadás.)
71. Molière. A fősvény. (Hevesi S.)
72. Jókai. A fekete vér.
73. Plutarchos. Perikles. (Kacsokvics.)
74-75. Arany kisebb költeményeiből. (Moravcsik.) (Iskolai kiadás.)
76. Spanyol ebbszélők. (Szalay E.)
77. Nansen Fr. Ejen és jeges út. I. A Fran útja. (Brózik K.)
78. Nansen Fr. Ejen és jeges út. II. A szánut. (Brózik K.)
79. Gvadányi. A pitekei sórtárs. (Kardos Albert.)
80. Bracco. Pietro Carnos. Vege. Parasztszéllet. (Radó.)
81. Mikszáth K. Két ebbszélés.
82. Coppée. Henriette. (Bottlikné Tölgyessy M.)
83. Matilde. Seras. Lányok. (Tóth.)
84. Sophokles. Antigone. (Kemenes J.)
85. Arányi E. Márcziusi dalok.
86. Tolnai Lajos. A nagygyűrés.
87-88. Arany. Toldi estje. (Bánóci J.) (Iskolai kiadás.)
89. Giacosa. Boros szerelm. (Radó.)
90. Helai válogatott meséi. (Imre.)
91. Mueset. Tizián fia. (Marquis G.)
92. Kielland. Ebbszélés. Rítók.
93. Welles. Világok harca. I. rész. (Mikes Lajos.)
94. Ugyanaz. II. rész.
95. Kőlcsey válog. versei. (Négyesy.)
96. Boccaccio válogatott eib. (Radó.)
97. Keleti G. (Idősb) Markó Károly.
98. Francia ebbszélők. (Ambrus Z.) (Sz. Nőgárdi J.)
99. Olasz ebbszélők. (Tóth B.)
100. Jókai M. Szép Angyalok.
101. Arany F. Az első lopás. Jéka öröge. (Komáromy L.) (Isk. kiad.)
102-106. Arany. Személynyek Toldi szerelméből. (Moravcsik.) (Isk. k.)
107-108. Shakespeare. János király. (Arany.) (Isk. kiad.)
109-112. Shakespeare. Hamlet. Arany. (Isk. kiad.)
113. Pap J. Utolsó szerelm.
114. Molière. Botcsinálta doktor. (Gábányi Árpád.)
115. Virág Benedek. Válogatott költeményei. (Zinszky A.)
116. Murai Kain. Mese-mese.
117. Kerékparókaté. (Dr. Korchmáros Kálmán.)
118. Oros ebbsz. tára. (Ambrozovics.)
119. Salvatore Farina. Erősebb a szerelm. (Tóth B.)
120. Csere M. története. (Angyal.)
121-122. Arany. Katalin. Keveháza. Szent-László füve. (Radny) (Isk. k.)
123. Ibsen. A társadalom támaszai.
124. Coppée. Adós fizess Reg. (Tóth.)
125. Kisfaludy S. válogatott regéi. Csobáncz. — Tátika. — Doboz Mihály és hitvese. (Szigetvári Iván.)
126. Tolstoj. Népies ebbszélések. (Szabó E.)
127. Becsky L. Amerikába és vissza.
128. Byron. Kain. (Mikes Lajos.)
129. Kóbor Tamás. Ebbszélés.
130. Kacsokvics. Ferenc levest. Személynyek. (Dr. Vány J.)
131-132. Moeller. Az arany-csináló. (Szerdahelyi Sándor.)
133. Angyal D. Bethlón Gábor életrajza. Számos képpel.
134. Sipulus. (Rákosi V.) Ujabb humoreszek.
135. Kacsokvics F. Pályám emlékezete. Személynyek. (Balassa.)
136. Zöldi. Színész-történetek.
137-139. Arany. Buda halála. (Moravcsik Géza.) (Isk. kiad.)
140. Anatóle France. Régi dolgok. Ebbszélés. (Ambrus Z.)
141. Poe E. Rejtelm. történetek. Második kötet. (Tolnai Vilmos.)
142. Molière. Akákosok. (Hevesi.)
143. Thery Z. Urak és paraszokok. Elb.
144. Arany. Vojtina ars poetikája. (Kelemen Béla.) (Isk. kiad.)
145. Tündi Sebestyén válogatott történelmi énekei. (Perényi A.)
146. Tóth E. A toloncz.
147. Szabó. Nőgárdi János. Mara és egyéb történetek.
148. Kisfaludy Károly vig ebbszélés. (Bánóci J.)
149. Kipling. A Deungel könyve. I. (Mikes L.)
150. Magyar népdalok. (Kovács A.) (Iskolai kiadás.)
151-153. Kompis. Krisztus követéséről.
154. Jókai M. Ne nyulj hozzá.
155-156. Ekhüster és esküdtérek könyve. (K. Nagy S.)
157. Wells. Az időgép. (Mikes.)
158. Petőfi. Családi versei. (Szinyeyi F.) Képekkel.
159. Tábori R. Különös történetek.
160. Ouida. (Tonia. T. Fenyvessy Sz.)
161. Francia ebbsz. tára. (Ambrus Z.) (Hevesi.)
162. Aischylos. Agamemnon. (Váradi Antal.)
163. Petőfi. A helység kalapácsa. János vitéz. (Bánóci.) Képekkel.
164. Kipling. Indiai történetek. II. (Marquis Géza.)
165. Majthényi Flóra. Spanyolországi képek.
166. Vereseghy Ferenc válogatott költeményei. (Madarász F.)
167. Plutarchos. Coriolanus. (Dr. Kacsokvics Kálmán.)
168. Mindesviti G. és Apur P.
169. Dosztojevskij. A játékos naplója. (Szabó Endre.)
170. Petőfi. Táj- és életképek. (Vajda.)
171. Barum millió. (Domokos E.)
172. Radó Antal. Két olasz költő.
173. Kenedi Géza. Három ebbsz.
174. Jókai M. Kisebb alkalmi beszédek. (Szinyeyi Ferenc.)
175. Id. Ábrányi Kornél. Jellemképek a magyar zenevilágból.
176-178. Saemere-Mardcsay. A sakkjáték kézikönyve. Képekkel.
179-180. Shakespeare. Coriolanus. (Petőfi-Radó.)
181. Petőfi S. vegyes költeményei. I. r. (Balassa J.) Képekkel.
182. Heine költem. (Endrődi S.)
183. Vanderheym I. G. Húsz hónap Abessziniában. (Brózik.) Képekkel.
184. Tarcani. Döntésk. Rómában.
185. Jean Racine. Phaedra. (Árbányi.)
186. Balassa Bálint válogatott költeményei. (Erdélyi Pál.)
187. Petőfi. Egy van nek. (Bánóci J.) (Kacsokvics B.)
188. A bécsi házasság. (Madarász.)
189. Conan Doyle. Doktor Holmes kalandjai. (Lándor T.) II. sor.
190. Petőfi. Elbeszélő költ. I. (Radó A.)
191. Jókai M. Népvilág. Eib. Isk. k.
192. Ovidius verseiből. (Paulovics.)
193. Jókai Mór. Tallérossy Zebulon levelei Mindaóváró Adámhoz. (Váradi Béla.)
194. Fergo. A farkas. (Radó Antal.)
195. Német ebbszélők tára. Hejno. Hoffmann. Mackay. (Alexander E.)
196. Miksa Koloman válogatott történelmi levelei. (Bánóci J.)
197. Erdős Sándor. Emberfejek.
198. Herczeg F. Ebbszélés.
199. János. (Zilahy Kás B.) Katona J. élete.
200. Rákosi Jenő. Aesopus.
201. Cornelius Nepos. Hires férfiakról. (Dr. Székely István.)
202. Kisfaludy Károly. Sallágyi Mihály szabadulása. — Mátyas deák. Hűség próbája. (Bánóci József.)
203. Herczeg. Bréus. A bölcök. (Gábor Ignác.)
204. Charles Dickens. Vázlatok. Fordította. (G. Pogány I. és Pogány M.)
205. Ambrus Z. Arnykalkák.
206. Kasár Emil. Ebbszélés.
207-208. H. G. Wells. Dr. Moreau saigote. (Mikes Lajos.)
209. A Kalevalából. A Lemminkäinen-Rúnok. (Vikár B.)
210. Petőfi költeményei. Élete és költésze. (Somogyi Gyula.)
211. Földi Ferenc. Három ebbsz. a Téli Éjszakák-ból. (Radó A.)
212. Endre. Sándor. Ghitta. — Az otthon világból.
213. Miksa Kol. Szaidza és egyéb történetek. (Gábor Ignác.)
214-215. Shakespeare. Othello, a velencei mór. (Mikes Lajos.)
216. Zrínyi. Afium. (Ferenecz Z.)
217. Bárony István. Szól a puska.
218. Angol ebbsz. tára. (Phillips.) — Merrick. — Becke. (Marquis G.)
219. Gerhart Hauptmann. A tákacsok. (Komor Gyula.)
220. Petőfi. Az apostol. Jakab Ó.
221. Radó A. Dante.
222. Conan Doyle. Doktor Holmes kalandjai. (Lándor T.) II. sor.
223-224. Mikszáth K. A jó palócok.
225. Pierre Loti. Tűnő képek. (Dr. Marquis Géza.)
226. Tóth Ede. A falu rozsza.
227. Kécsai Simon. Magyar krónikája. (Császár Mihály.)
228. Benedek Elek. Apró történetek.
229. Charles de Berkeley. A kis márkine. (Lándor Tivadar.)
230. Petőfi. Elbeszélő költ. I. (Radó A.)
231-232. Edmond Rostand. Cyrano de Bergerac. (Árbányi E.)
233-234. Benito Peres Galde. Elektra. (Radó Antal.)
235. Petőfi. Románcok. Lenkei G.
236-237. Virgilius Aeneide. I. 1-5. ének. Baróti Szabó Dávid. (Radó-Tóth.)
238-239. Gr. Szechenyi I. Hitel.
240. Petőfi. Elbeszélő költ. II. (Radó V.)
241-245. Mikszáth. Sz. Péter esernyője.
246. Hofekérke. (Bródy Sándor.)
247. Amerikai ebbszélők. Angolból. Faust. (Szappanosz Mátás.)
248. Helai Y. Gortie és egyéb tört.
249. Földi Ferenc. Versei.
250. Petőfi. Barátág és szerelem I.
251. Kipling. Deungel könyve. III.
252. Gorkij Maxim. Caudra Makar és egyéb ebbszélések. (Ambrozovics.)
253. Francia ebbszélők tára. IV.
254. Jókai M. Népvilág. Eib. Isk. k.
255-256. Schiller. Toldi Vilmos. (Váradi Sándor.)
257-258. Bréus. A vörös talár. (Lándor T.)
259. Galeotto Marzio könyve Mátyas királyról. (Császár M.)
260-261. Jókai M. Válogatott részek az ut földesúr c. regényéből. Isk. k.
262. Lenas költeményeiből. (Feketi Sándor.)
263. Tutek Anna. Örvény és egyéb ebbszélések.
264-265. Tolstoj Leo. A sóitóság országa. Dráma. (Szabó E.)
266-267. André Theuriot. Vindogus erdő. Regény. (Lándor Tivadar.)
268. Sallustius. Catilina összeesküvése. Ford. Kasziny Ferenc. (Wirth Gyula.)
269. Gorkij Maxim. Malva. Ebbszélés. (Yartin.)
270. Petőfi. Barátág és szerelem II. (Ferenecz Z.) Tull Odón képpel.
271-72. Apponyi Albert gróf válogatott beszédei. (Kőrösi Henrik.)
273. Conan Doyle. Dr. Holmes kalandjai III. sor. (Lándor Tivadar.)
274. Ouida. A his tojvai és egyéb ebbszélések. (Marosi Ilona.)
275. Felner Ignác. Képek a régi Pest-Budáról.
276. Turgenyev. A kegyelemhenyer Szinmú. (Barabás Abel.)
277-278. Mikszáth Kálmán. A Mór atyák.
279. Tacitus. Germánia. (Tonelli Sándor.)
280. Petőfi. Haza és szabadság. I.
281. Kemeckey Jenő. Bedrogkői történetek.
282. Maeterlinck Maurice. A hivatal vendég. — A vakok. (Dr. Marquis Géza.)
283. Jókai Mór. Márczius 15-iki szöszatok — A szabadságharcból.
284. Ambrus Zoltán. Beresenyi bárd és családja I. sorozat.
285. Ugyanaz. II. sorozat.
286. Jeanne Marie. A kirkól nem szól a krónika.
287. Plutarchos. C. J. Caesar. (Kacsokvics K.)
288-289. Shakespeare. Romeo és Julia. Ford. (Telekes Béla.)
290. Petőfi. Haza és szabadság. II.
291. Jókai Mór. Petőfi Sándorról.
292. Ignatus. Változatok a G. huron.
293-294. Vergilius. Aeneis. II. füzet. (6-10 ének). Ford. B. Szabó D. (Radó-Tóth.)
295. Turgenyev Sz. Iodan. Csobáncz vidékiek. (Szabó E.)
296. Somaházy I. Elhibázott élet és egyéb történetek.
297-298. Vergilius. Aeneis. III. füz. (11-12. ének). Ford. Baróti Szabó Dávid. Szótárral. (Radó-Tóth.)
299. Gorkij M. Husztonak és egyéb.
300. Dócsai Lajos. Csoknák.
301. Petőfi. Vegyes ebbszélések. II.

Megrendelhető a „SZEKELY-UDVARHELY“ kiadóhivatalában BETEGH PÁL könyv-, papir-, író- és rajzszekereskedésében Székelyudvarhelyt.